

Popiežius

Benediktas XVI	
ŽINIA 25-OSIOS PASAULINĖS JAUNIMO DIENOS PROGA	2
ŽINIA PASAULINĖS MALDOS UŽ PAŠAUKIMUS DIENOS PROGA	5

Popiežiaus katechezės

Benediktas XVI	
APIE ŠV. DOMINYKĄ	6

Bažnyčia Lietuvoje

Kovo 11-osios minėjimas Lietuvoje	8
Konferencija „Laisvė ir atsakomybė: ekonomikos ir politikos pagrindai <i>Caritas in veritate</i> šviesoje“	10
Vilniaus arkivyskupijos kunigų susirinkimas	11
Kunigų konferencija Kaune	12
Kaišiadorių vyskupijos kunigų diena	13
Vilkaviškio vyskupijos kunigų susirinkimas	15
Konferencija „Dvasingumo sklaida ugdymo realybėje“	15
Parodos „Nuo LKB kronikos iki Sąjūdžio. 1972–1988“ atidarymas	17

Homilijos

PALAIMINIMAS VISIEMS	
II Velykų sekmadienis (Atvelykis) (C)	20
KVIETIMAS PRAREGĖTI	
III Velykų sekmadienis (C)	21

Bažnyčia pasaulyje

Vatikano komisija tirs Medžiugorjės reiškinių	22
Kunigas yra ne tik „socialinis darbuotojas“	22
Popiežius apie verslo etiką	22
Nėra instrukcijų slėpti piktnaudžiavimo atvejus	23

Popiežius Benediktas XVI

Žinia 25-osios Pasaulinės jaunimo dienos (2010 03 28) proga

„*Gerasis Mokytojau, ką turėčiau daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?*“ (Mk 10, 17)

Brangūs bičiuliai!

Šiais metais sukanka dvidešimt penkeri metai, kai garbingasis Jonas Paulius II paskelbė Pasaulinę jaunimo dieną, kuri sumanyta kaip viso pasaulio tikinčių jaunuolių metinis susitikimas. Tai buvo pranašiška iniciatyva, atnešusi gausių vaisių, leidusi naujoms krikščionių kartoms susieiti, išgirsti Dievo žodį, atrasti Bažnyčios grožį, gyvai patirti tikėjimą ir dėl to apsispręsti visiškai save atiduoti Kristui.

Dabartinė 25-oji Jaunimo diena yra etapas pakeliui į artimiausią Pasaulinį jaunimo susitikimą, įvyksiantį 2011 m. rugpjūtį Madride, kur, tikiuosi, daugelis iš jūsų išgyvens šį malonės įvyki.

Rengiantis šiai šventei, norėčiau pasiūlyti jums apmąstyti šių metų temą „*Gerasis Mokytojau, ką turėčiau daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?*“ (Mk 10, 17), grįžtant prie Evangelijos pasakojimo apie Jėzaus susitikimą su jaunuoliu – temos, kurią popiežius Jonas Paulius II 1985 m. jau gvildeno savo gražiausiame laiške, pirmąkart skirtame jaunuoliams.

1. Jėzus sutinka jaunuolį

„Jėzui besiruošiant iškeliauti, – pasakojama Morkaus evangelijoje, – vienas žmogus pribėgęs puolė prieš jį ant kelių ir klausė: *Gerasis Mokytojau, ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?* Jėzus tarė: *Kam vadinai mane geru? Niekas nėra geras, tik vienas Dievas. Žinai įsakymą: Nežudyk, nesvetimauk, nevok, neteisingai neliudyk, neapgaukinėk, gerbk savo tėvą ir motiną.* Tas atsakė: *Mokytojau, aš viso to laikausi nuo pat jaunystės.* Jėzus meiliai pažvelgė į jį ir pasakė: *Vieno dalyko tau trūksta: eik, parduok visa, ką turi, išdalyk vargšams, tai turėsi lobį danguje. Tuomet ateik ir sek paskui mane.* Po šitų žodžių tasai apsisuko ir nusiminęs pasitraukė, nes turėjo daug turto.“

Šiame pasakojime įtaigiai atsiskleidžia didelis Jėzaus dėmesys jaunuoliams, jums, jūsų lūkesčiams, viltims ir parodoma, kaip labai jis trokšta su jumis susitikti asmeniškai ir pradėti atvirą dialogą. Juk Kristus pertraukia

kelionę, kad atsakytų į jį užkalbinusio jaunuolio klausimą, taip paliudydamas, jog yra visiškai prieinamas jaunuoliui, kuris kreipėsi į jį kaip į Gerąjį Mokytoją, trokšdamas sužinoti, kaip gyventi. Šiuo Evangelijos tekstu mano pirmtakas norėjo padrašinti kiekvieną iš jūsų „plėtoti savo pokalbį su Kristumi – pokalbį, kuris jaunuoliui yra pamatinės ir esminės svarbos“ (Laiškas jaunimui, 2).

2. Jėzus meiliai pažvelgė į jį

Evangelijos pasakojime Morkus pabrėžė, kad „Jėzus meiliai pažvelgė į jį“ (Mk 10, 21). Viešpaties žvilgsnis yra labai ypatingos susitikimo ir visos krikščioniškosios patirties šerdis. Juk krikščionybė pirmiausia yra ne moralė, bet Jėzaus Kristaus – asmeniškai mylinčio jaunus ir senus, turtingus ir neturtingus, mylinčio mus net tada, kai nuo jo nusigręžiamo – patyrimas.

Komentuodamas šią sceną, popiežius Jonas Paulius II, kreipdamasis į jaunuolius, pridūrė: „Tikiuosi, jog jūs patirsite tokį žvilgsnį! Tikiuosi, jog patirsite tiesą, kad Kristus meiliai į jus žvelgia!“ (Laiškas jaunimui, 7). Meilė, iki galo parodyta ant kryžiaus, paskatino priblokštą šv. Paulių parašyti: jis „pamilo mane ir paaukojo save už mane“ (Gal 2, 20). „Suvokimas, kad Tėvas visada mus mylėjo savo Sūnuje, – toliau rašo popiežius Jonas Paulius II, – kad Kristus visada kiekvieną myli, tampa tvirta visos žmogaus egzistencijos atrama“ (Laiškas jaunimui, 7) ir leidžia nugalėti visus išbandymus – savo nuodėmių atradimą, kančią, nusiminimą.

Tokia meilė yra viso krikščioniškojo gyvenimo versmė ir pagrindinis evangelizacijos motyvas: jei tikrai sutikome Jėzų, negalime jo neliudyti tiems, kurie to žvilgsnio dar nepatyrė!

3. Gyvenimo plano atradimas

Evangelijos jaunuolio padėtis labai panaši į kiekvieno iš jūsų. Jūs irgi turtingi gerų savybių, energijos, svajonių, vilčių – gausių išteklių! Jau pats jūsų amžius yra didžiulis turtas ne tik jums, bet ir kitiems, Bažnyčiai ir pasauliui.

Turtingas jaunuolis klausia Jėzaus: „Ką turiu daryti?“ Gyvenimo tarpsnis, į kurį esate panirę, yra atradimo metas, dovanų, kuriomis jus apipylė Dievas, ir atsakomybės atradimo laikas. Negana to, tai pamatinių apsisprendimų, kaip numatote statydinti savo gyvenimą, metas. Tad tai tinkama akimirka savęs pasiteirauti, kokio tikroji gyvenimo prasmė, ir paklausti: „Ar aš patenkintas savo gyvenimu? Ar jame ko nors netrūksta?“

Galbūt jūs irgi kaip Evangelijos jaunuolis esate atsidūrę nestabilumo, sąmyšio ar kančios situacijoje, verčiančioje jus siekti gyvenimo, kuris nebūtų vidutinis, ir savęs klausti: kas yra sėkmingas gyvenimas? Ką turiu daryti? Koks gali būti mano gyvenimo planas? „Ką turiu daryti, kad mano gyvenimas turėtų pilnutinę vertę ir prasmę?“ (Ten pat, 3).

Nebijokite kelti tokių klausimų! Užuoat prislėgę, jie išreiškia didžius siekius, glūdinčius jūsų širdyje. Štai kodėl į juos būtina įsiklausyti. Jie laukia atsakymų, kurie būtų ne paviršutiniški, bet gebantys patenkinti jūsų autentiškus gyvenimo ir laimės lūkesčius.

Trokšdami atrasti gyvenimo projektą, galintį padaryti jus laimingus, įsiklausykite į Dievą, kiekvienam iš jūsų parengusį meilės planą. Pasitikėdami klauskite: „Viešpatie, koks yra tavasis kaip Kūrėjo ir Tėvo planas mano gyvenimui? Kokia yra Tavo valia? Noriu ją vykdyti.“ Būkite tikri, jis atsakys. Nebijokite jo atsakymo! „Dievas didesnis už mūsų širdį ir viską pažįsta“ (1 Jn 3, 20).

4. Ateik ir sek paskui mane

Jėzus paakino turtingąjį jaunuolį toli gražu neapsiriboti savo siekių ir užmojų įgyvendinimu, jis jam sako: „Ateik ir sek paskui mane.“ Krikščioniškasis pašaukimas kyla iš Viešpaties meilės pasiūlymo ir gali būti įgyvendintas tik atsakant meile: „Jėzus kviečia mokinius visiškai atiduoti savo gyvenimą, be žmogiškų išskaičiavimų ir naudos lūkesčių, be išlygų save patikint Dievui. Šventieji atsiliepdavo į tokį reiklų kvietimą ir, kupini kuklaus nuolankumo, sekdamo paskui nukryžiuotą ir prisikėlusį Kristų. Laikantis tikėjimo logikos, kartais nesuprantamos žmogui, jų tobulumą sudaro ne savęs statymas į centrą, bet apsisprendimas eiti prieš srovę gyvenant pagal Evangeliją“ (Benediktas XVI. Homilija per kanonizacijos šv. Mišias: *L'Osservatore Romano*, 2009 10 12–13, p. 6).

Vadovaudamiesi tokios daugybės Kristaus mokinių pavyzdžiu, jūs, brangūs bičiuliai, irgi džiugiai priimate kvietimą sekti, intensyviai ir vaisingai gyventi šiame pasaulyje. Juk krikštu jis kiekvieną kviečia sekti jį konkrečiais veiksmais, mylėti jį labiau už viską ir tarnauti jam broliuose. Turtingasis jaunuolis, deja, neatsiliepė į Jėzaus kvietimą ir nusiminęs pasitraukė. Jam neužteko drąsos atsiskirti nuo savo materialių gėrybių ir surasti didžiausią Jėzaus pasiūlytą gėrį.

Evangelijos turtingojo jaunuolio nusiminimas gimsta kiekvieno širdyje, kai neišdrįstama sekti paskui Kristų, tinkamai apsispręsti. Tačiau atsakyti jam niekada ne vėlu!

Jėzus visada nenuilstamai meiliai žvelgia ir kviečia būti jo mokiniais, tačiau kai kuriems siūlo radikalesnį apsisprendimą. Šiais Kunigų metais norėčiau paraginti jaunuolius būti dėmesingus, jei Viešpats kviečia didžiai dovanai – tarnaujamajai kunigystei, ir būti pasirengusius dosniai ir entuziastingai priimti šį ypač karštos meilės ženklą, kartu su kunigu ar dvasiniu vadovu leidžiantis būtinu atpažinimo keliu. Neišsigąskite, brangūs jaunuoliai ir jaunuolės, jei Viešpats pašauks jus pašvęstajam, vienuoliškajam, misijiniam ar specialaus pašventimo gyvenimui: jis geba suteikti stiprų džiaugsmą tam, kuris drąsiai atsiliepia!

Negana to, kviečiu visus, jaučiančius pašaukimą į santuoką, priimti tai su tikėjimu, įsipareigojant padėti tvirtą pagrindą gyvenimui, kupinam didžiulės meilės, ištikimam ir atviram gyvybės dovanai, kuri yra turtas ir malonė visuomenei ir Bažnyčiai.

5. Pašaukti amžinajam gyvenimui

„Ką turiu daryti, kad laimėčiau amžinąjį gyvenimą?“ Šis Evangelijos jaunuolio klausimas atrodo tolimas daugelio šiuolaikinių jaunuolių rūpesčiams, nes, kaip pastebėjo mano pirmtakas, „argi nesame karta, kurios visą egzistencijos horizontą užpildo pasaulis ir laikina pažanga?“ (Laiškas jaunimui, 5). Tačiau „amžinojo gyvenimo“ klausimas suveši skausmingomis egzistencijos akimirkomis, kenčiant dėl artimo asmens netekties ar išgyvenant nesėkmę.

Bet kas yra „amžinasis gyvenimas“, apie kurį kalba jaunuolis? Jį apibūdina Jėzus, kai, kreipdamasis į mokinius, sako: „Aš jus vėl pamatysiu; tada jūsų širdys džiūgaus, ir jūsų džiaugsmo niekas iš jūsų nebeatims“ (Jn 16, 22). Šiais žodžiais iškiliai siūloma begalinė laimė, buvimo amžinai pripildytam dieviškosios meilės džiaugsmas.

Klausti, kokia mūsų laukia galutinė ateitis, reiškia pilnatviškai įprasminti egzistenciją, nes tai gyvenimo planą kreipia į horizontus, kurie yra ne riboti ir praeinantys, bet erdvūs ir platus, skatinantys mylėti pasaulį, taip mylimą paties Dievo, ir paskirti save jo plėtrai, tačiau visada su laisve ir džiaugsmu, gimstančiais iš tikėjimo ir vilties. Tie horizontai padeda neabsoliutinti žemiškosios tikrovės, nes parodo, kad Dievas rengia mums didesnę perspektyvą, ir kartu su šv. Augustinu sakyti: „Visi trokštame dangiškosios tėvynės, stiebiamės į dangiškąją tėvynę, jaučiamės čia, žemai, keliauninkais“ (Šv. Jono evangelijos komentarai, homilija 35, 9). Nenukrypstamai išmeigęs žvilgsnį į amžinąjį gyvenimą palaimintasis Petras Jurgis Frasatis, kuris mirė 1925-aisiais, sulaukęs dvidešimt ketverių, pasakė:

„Noriu gyventi, o ne gyvalioti!“, o ant laiptus vaizduojančios nuotraukos, pasiūstos draugui, užrašė: „Į aukštybes“, turėdamas galvoje ir krikščioniškąjį tobulumą, ir amžinąjį gyvenimą.

Brangūs jaunuoliai, raginu jus neužmiršti šios jūsų gyvenimo plano perspektyvos: esame pašaukti į amžinybę. Dievas mus sukūrė, kad amžiais būtume su juo kartu. Tai padės jums visapusiškai įprasminti savo pasirinkimus ir suteikti savo gyvenimui kokybę.

6. Įsakymai – autentiškos meilės kelias

Jėzus primena turtingajam jaunuoliui Dešimt įsakymų kaip būtina sąlygą „amžinajam gyvenimui laimėti“. Tai esminės gyvenimo meilėje gairės, leidžiančios aiškiai atskirti gera nuo bloga ir statydinti tvarų bei ilgalaikį gyvenimo projektą. Jėzus ir jūsų klausia, ar žinote įsakymus, ar jums rūpi ugdyti savo sąžinę pagal dieviškąjį įstatymą ir jį įgyvendinti.

Tie įsakymai neabejotinai kertasi su paplitusia šiandien mąstysena, siūlančia laisvę, atsietą nuo vertybių, taisyklių, objektyvių normų, ir akinančią atmesti bet kurį tos akimirkos geismų apribojimą. Tačiau tokia pasiūla, užuot vedusi į tikrąją laisvę, žmogų paverčia jo geismų, tokių stabų kaip galia, pinigai ir nežabotas malonumas, pasaulio vilionių vergu, negebančiu įgyvendinti savo pradinio pašaukimo mylėti.

Dievas duoda įsakymus, nes trokšta išmokyti mus tikrosios laisvės, trokšta drauge su mumis statydinti meilės, teisingumo ir taikos karalystę. Įsiklausymas į juos ir jų įgyvendinimas reiškia ne susvetimėjimą, bet autentiškos laisvės ir meilės kelio atradimą: įsakymai neapriboja laimės, bet nurodo, kaip ją atrasti. Pokalbio su turtinguoju jaunuoliu pradžioje Jėzus jam primena, kad Dievo duotas įsakymas yra geras, nes „Dievas yra geras“.

7. Mums jūsų reikia

Žmogus jaunystėje susiduria su daugybe problemų, keliamų nedarbo, patikimų idealų stygiaus ir konkrečių ateities perspektyvų. Kartais gali kilti jausmas, kad dabartinių krizių ir plaukimo pasroviui akivaizdoje esi bejėgis. Nepaisydami sunkumų, nepraraskite drąsos ir neatsisakykite savo svajonių! Priešingai, puoselėkite savo širdyse didelį brolybės, teisingumo ir taikos troškimą. Ateitis jūsų rankose, nes dovanos ir turtai, Viešpaties įdėti į kiekvieno iš jūsų širdį ir išskleisti susitikimo su Kristumi, gali įkvėpti pasauliui autentišką viltį! Būtent tikėjimas jo meile, padarydamas jus stiprius ir dosnius, suteiks jums drąsos

giedrai leisti gyvenimo keliu ir prisiimti šeimos bei profesijos pareigas. Įsipareigokite statydinti savo ateitį rimtai imdamiesi asmeninio ugdymo ir studijų, kad kompetentingai ir didžiadvasiškai tarnautumėte bendrajam gėriui.

Savo enciklikoje *Caritas in veritate* apie visapusišką žmogaus vystymąsi išvardijau kelis dabartinius iššūkius, kurie yra neatidėliotini ir esminiai šio pasaulio gyvenimui: tai žemės išteklių naudojimas ir pagarba ekologijai, teisingas gėrybių paskirstymas ir finansinių mechanizmų kontrolė, solidarumas su neturtingomis šalimis žmonių šeimos plotmėje, kova su badu pasaulyje, žmogaus darbo kilnumo skatinimas, tarnavimas gyvybės kultūrai, taikos tarp tautų statydinimas, religijų dialogas, tinkamas naudojimasis visuomenės komunikavimo priemonėmis.

Štai į šiuos iššūkius jūs esate pašaukti atsiliiepti statydinant teisingesnį ir broliškesnį pasaulį. Šie iššūkiai reikalauja reiklaus ir aistringą gyvenimo užmojo, kuriam paskirtumėte visus savo turtus pagal Dievo kiekvienam iš jūsų numatytą planą. Tai reiškia ne didvyriškus ar nepaprastus darbus, bet tinkamą savo talentų ir galimybių panaudojimą, nuolatos siekiant pažangos tikėjimo ir meilės srityje.

Šiais Kunigų metais kviečiu jus pažinti šventųjų, pirmiausia šventų kunigų, gyvenimą. Pamatysite, kad Dievas jiems vadovavo ir jie kasdien atrasdavo kelią vadovaudamiesi tikėjimu, viltimi ir meile. Kristus kiekvieną iš jūsų kviečia įsipareigoti drauge su juo pačiu ir prisiimti atsakomybę statydinti meilės civilizaciją. Jei laikysitės jo žodžio, jūsų kelias bus apšviestas ir ves į aukštus tikslus, suteikiančius džiaugsmo ir pilnatviškai įprasminančius gyvenimą.

Telydi jus Mergelės Marijos, Bažnyčios Motinos, globa. Patikinu, kad visada prisimenu jus maldoje, ir, kupinas didelės meilės, laiminu.

Vatikanas, 2010 m. vasario 22 d.

BENEDICTUS PP. XVI

Popiežius Benediktas XVI

Žinia Pasaulinės maldos už pašaukimus dienos (2010 04 25) proga

Tema: Liudijimas žadina pašaukimus

Garbingieji broliai vyskupai ir kunigai!
Brangūs broliai ir seserys!

47-oji Pasaulinė maldos už pašaukimus diena, kurią švęsime 2010 m. balandžio 25-ąją, ketvirtą Velykų sekmadienį – Gerojo Ganytojo sekmadienį, duoda man progą pateikti jums apmąstyti temą, labai derančią su Kunigų metais: *Liudijimas žadina pašaukimus*. Ar pašaukimų pastoracijos pastangos duos vaisių, iš tikrųjų pirmiausia priklauso nuo Dievo maloningo veikimo, tačiau pastoracinė patirtis patvirtina, jog prisideda ir kokybiškas bei turtingas asmeninis ir bendruomeninis liudijimas tų, kurie kunigiškąją tarnybą ar pašvęstuoju gyvenimu jau atsiliopė į Viešpaties šaukimą, nes jų liudijimas gali pabudinti kitų troškimą irgi dosniai atsakyti į Kristaus kvietimą. Tad kunigų bei Dievui pašvęstųjų vyrų ir moterų gyvenimą ir misiją sieja artimas ryšys. Todėl norėčiau pakviesti visus Viešpaties pakviestuosius darbuotis jo vynuogyne kaip tik šiais Kunigų metais, kuriuos paskelbiau šventojo Jono Marijos Vianėjaus, Arso klebono, visada aktualaus kunigo ir klebono pavyzdžio, mirties 150-ųjų metinių proga, atnaujinti savo ištikimą atsaką.

Jau Senajame Testamente pranašai suvokė, jog yra pašaukti savo gyvenimu liudyti tai, ką skelbia, nepaisydami nesupratimo, atmetimo ir persekiojimo. Dievo jiems patikėta užduotis paglemždavo jų visą esybę lyg širdyje „įsiliepsnojusi ugnis“, kurios neįmanoma užgesinti (plg. *Jer 20, 9*), todėl jie būdavo pasirengę dovanoti Viešpačiui ne tik savo balsą, bet ir visa, kas sudarė jų egzistenciją. Atėjus laiko pilnatvei, Jėzus, Tėvo siųstasis (plg. *Jn 5, 36*), savo misija paliudijo Dievo meilę visiems be išimties žmonėms, ypatingą dėmesį skirdamas apleistiesiems, nusidėjėliams, atstumtiesiems, vargšams. Jis yra iškiliausias Dievo ir jo noro išgelbėti žmones liudytojas. Brėkstant šiam naujam metui, Jonas Krikštytojas savo gyvenimu, kuris visas skirtas paruošti Kristui kelią, paliudija, kad Marijos iš Nazareto sūnuje išsipildo Dievo pažadai. Išvydęs jį ateinantį prie Jordano, kur krikštijo, Jonas nurodo jį savo mokiniams kaip „Dievo Avinėlį, kuris naikina pasaulio nuodėmę“ (*Jn 1, 29*). Jo liudijimas duoda gausių vaisių: du iš mokinių išgirdo tuos žodžius ir „nuėjo paskui Jėzų“ (*Jn 1, 37*).

Anot Jono evangelijos, ir Petras pašaukiamas per jo brolio Andriejaus liudijimą. Pastarasis, sutikęs Mokytoją ir paklauses kvietimo pasilikti, pajaučia poreikį nedelsiant pranešti broliui, ką atrado pasilikęs su Viešpačiu: „Radome Mesiją (išvertus tai reiškia: *Dievo Pateptąjį – Kristų*)“ (*Jn 1, 41*). Lygiai taip pat nutiko Natanaeliui, Baltramiejui, kai kitas mokinys – Pilypas džiugiai pasidalijo su juo savo atradimu: „Radome tą, apie kurį rašė Mozė Įstatyme ir pranašai. Tai Jėzus iš Nazareto, Juozapo sūnus“ (*Jn 1, 45*). Laisva ir neuztarnauta Dievo iniciatyva sutinka ir užgauna žmogaus atsakomybę, paskatindama į ją atsiliopusiuosius liudijant tapti dieviškojo pašaukimo įrankiais. Tai ir šiandien vyksta Bažnyčioje: Dievas naudojasi kunigų liudijimu, kad pažadintų naujų kunigiškųjų ir vienuoliškųjų pašaukimų tarnauti Dievo tautai. Dėl šios priežasties norėčiau priminti tris kunigiškojo gyvenimo aspektus, mano akimis, esmingai svarbius, kad kunigo liudijimas būtų veiksmingas.

Pagrindinis ir būdingas kiekvieno pašaukimo į kunigystę ir pašvęstąjį gyvenimą elementas yra draugystė su Kristumi. Jėzus gyveno nuolatine vienybe su Tėvu. Tai pažadino ir mokinių troškimą gyventi tuo pačiu patyrimu, mokantis iš Jo nenutrūkstamos bendrystės ir dialogo su Tėvu. Kunigas, būdamas „Dievo žmogus“, priklausantis Dievui ir padedantis kitiems Dievą pažinti ir su juo gyventi, privalo puoselėti artimą ryšį su Dievu, likti jo meilėje, skirti laiko jo žodžio klausymuisi. Malda – svarbiausias pašaukimus žadinantis liudijimas. Kaip apaštalas Andriejus, pranešęs savo broliui, kad pažino Mokytoją, lygiai taip ir tas, kuris trokšta tapti Kristaus mokiniu ir liudytoju, turi būti jį asmeniškai „matęs“ ir pažinęs, būti išmokęs jį mylėti ir su juo būti.

Kitas išventinamosios kunigystės ir pašvęstojo gyvenimo aspektas yra visiškas savęs atidavimas Dievui. Apaštalas Jonas rašo: „Mes iš to pažinome meilę, kad jis už mus paguldė gyvybę. Ir mes turime guldyti gyvybę už brolius“ (*1 Jn 3, 16*). Šiais žodžiais mokiniai kviečiami persiimti Jėzaus, visu savo gyvenimu vykdžiusio Tėvo valią iki pat didžiausio savęs atidavimo ant kryžiaus, logika. Čia iki galo atsiskleidžia Dievo gailestingumas – gailestingoji meilė, nugalinti blogio, nuodėmės ir mirties tamsą. Jėzus, per Paskutinę vakarienę pakylantis nuo stalo, nusivelkantis viršutinius drabužius, persijuosiantis rankšluosčiu ir pasilenkiantis mazgoti apaštalams kojų, išreiškia tarnystės ir atsidavimo, visą gyvenimą puoselėtų klusnumo Dievo valiai dvasia, prasmę (plg. *Jn 13, 3–5*). Sekdamas Jėzumi, kiekvienas ypatingu būdu pašauktasis į pašvęstąjį gyvenimą turi stengtis liudyti visišką savęs atidavimą Dievui. Iš čia kyba gebėjimas su visišku, nuolatiniu ir ištikimu atsidavimu rūpintis tais, kurie jiems, kaip ganytojams, yra

► Popiežiaus katechezės

patikėti Apvaizdos, ir tapti džiugiais daugybės brolių ir seserų kelio palydovais, idant jie atsivertų susitikimui su Kristumi, o jo žodis apšviestų jų kelią. Kiekvieno pašaukimo istorija beveik visada susijusi su liudijimu kunigo, džiugiai gyvenančio atsidavimu broliams ir seserims dėl Dangaus karalystės. Kunigo artumas ir žodis gali sužadinti norą klausyti ir prisidėti prie galutinio apsisprendimo (plg. Jonas Paulius II. Posinodinis apaštališkasis paraginimas *Pastores dabo vobis*, 39).

Pagaliau trečiasis aspektas, kuriuo būtinai turėtų išsiskirti kunigai ir pašvęstieji asmenys, yra gyvenimas bendrystėje. Kaip aiškų savo mokinių ženklą Jėzus nurodė gilia bendrystę meilėje: „Iš to visi pažins, kad esate mano mokiniai, jei mylėsite vieni kitus“ (Jn 13, 35). Kunigas ypač turi būti bendrystės žmogus, atviras visiems žmonėms ir galintis krūvoje išlaikyti visą jam patikėtą keliaujančiąją kaimenę. Jis privalo padėti įveikti susiskaldymus, sušvelninti kontrastus ir nesupratimą, atleisti už įžeidimus. Per susitikimą su Aostos dvasininkais 2005 m. liepą sakiau, kad atsiskyre ir liūdni kunigai tikrai nepadrasins jaunimo sekti jų pavyzdžiu. Todėl labai svarbu gyventi bendrystėje, taip rodant, kaip puiku būti kunigu. Tada jaunuolis pasakys: „Tokia galėtų būti ir mano ateitis, taip galima gyventi“ (Kalba Intordo/Aostos parapijos bažnyčioje 2005 m. liepos 25 d.). Vatikano II Susirinkimas, kalbėdamas apie pašaukimus žadinantį liudijimą, pabrėžia meilės ir broliško bendradarbiavimo pavyzdį, kurį kunigams privalo rodyti (plg. Dekretas *Optatam totius*, 2).

Norėčiau priminti, ką yra parašęs mano garbingasis pirmtakas Jonas Paulius II: „Svarbiausia ir veiksmingiausia pašaukimų žadinimo priemonė yra kunigų gyvenimo liudijimas, besąlygiškas atsidavimas Dievo kaimenei, meilės sklindinas tarnavimas Viešpačiui ir jo Bažnyčiai, paženklintas su Velykų džiaugsmu ir viltimi prisiimto ir nešamo kryžiaus, pagaliau broliška santarvė ir uolus rūpinimasis pasaulio evangelizacija“ (*Pastores dabo vobis*, 41). Galima sakyti, kad pašaukimai į kunigystę randasi iš sąlyčio su kunigais ir yra nelyginant brangus paveldas, perduodamas žodžiu, pavyzdžiu ir visu gyvenimu.

Tas pat pasakytina apie pašvęstąjį gyvenimą. Pati pašvęstųjų vyrų ir moterų egzistencija kalba apie Kristaus meilę, kai jie juo seka būdami visiškai ištikimi Evangelijai ir džiugiai perimdami jo sprendimo bei elgesio kriterijus. Pasauliui, kurio logika neretai paženklinta materializmo, egoizmo ir individualizmo, jie tampa „prieštaravimo ženklu“. Leisdami pagaunami Dievo ir savęs išsižadėdami, jie savo ištikimybę bei liudijimo galia ir toliau žadina daugelio jaunuolių širdyse troškimą sekti Kristų visada ir visą save atiduodant. Sekti skaistų, neturtingą ir klusnų Kristų bei su juo tapatintis – štai pašvęstojo gyvenimo idealas, absoliučios Dievo pirmenybės žmonių gyvenime ir istorijoje liudijimas.

Kiekvienas kunigas, pašvęstasis bei pašvęstoji, būdami ištikimi savo pašaukimui, tarnavimo Kristui džiaugsmu užkrečia kitus ir visus krikščionis kviečia atsiliepti į bendrąjį pašaukimą šventėti. Todėl, norint skatinti ypatingus pašaukimus į kunigiškąją tarnybą ir pašvęstąjį gyvenimą, sustiprinti ir skvarbesnę padaryti pašaukimų pastoraciją, būtinas pavyzdys tų, kurie Dievui ir jo planui dėl žmonių labo jau yra ištarę „taip“. Asmeninis liudijimas, pagrįstas konkrečiais egzistenciniais apsisprendimais, padrasins ir jaunuolius reikliai apsispręsti dėl savo ateities. Norint jiems padėti, būtina per susitikimą ir dialogą meistriškai mokėti juos apšviesti ir lydėti, pirmučiausia teikiant pašaukimu paremtos egzistencijos pavyzdį. Taip elgėsi ir Arso klebonas: palaikydamas nuolatinius ryšius su parapijiečiais mokė juos „savo gyvenimo liudijimu. Regėdami jo pavyzdį, tikintieji išmoko melstis“ (Laiškas pradedant Kunigų metus, 2009 06 16).

Ši Pasaulinė maldos už pašaukimus diena tesuteikia jaunuoliams dar vieną vertingą progą apmąstyti savo pašaukimą ir kukliai, ištikimai bei noriai jį priimti. Mergelė Marija, Bažnyčios Motina, teišsaugo ypatingu būdu Viešpatį sekančiųjų širdyse ir menkiausią pašaukimo daigelį ir tepadeda jam išaugti į didelį medį, duodantį gausių vaisių Bažnyčios ir visos žmonijos labui. To meldamas, visiems teikiu apaštališkąjį palaiminimą.

Vatikanas, 2009 m. lapkričio 13 d.

BENEDICTUS PP. XVI

Benediktas XVI

Apie šv. Dominyką

2010 m. vasario 3 d.

Brangūs broliai ir seserys!

Praėjusią savaitę pristačiau šviesią Pranciškaus Asyžiečio asmenybę, šiandien norėčiau pakalbėti apie kitą šventąjį, toje pačioje epochoje esmingai prisidėjusį prie to meto Bažnyčios atnaujinimo. Turiu galvoje Dominyką, Pamokslininkų, vadinamų ir broliais dominikonais, ordino steigėją.

Jo įpėdinis ordino vadovo poste palaimintasis Džordanas Saksas vienos garsios maldos tekste pateikia

išsamų šventojo Dominyko paveikslą: „Degdamas uolumu Dievo reikalui ir antgamtime liepsna, tu iš savo begalinės meilės ir dvasios įkarščio nuolatinio neturto įžadu karštai pašventei visą save apaštališkajam klusnumui ir Evangelijos skelbimui.“ Pabrėžiamas kaip tik tas pagrindinis šventojo Dominyko liudijimo požymis: jis kalbėjo su Dievu ir apie Dievą. Šventųjų gyvenime meilė Viešpačiui ir artimui, Dievo šlovės ir sielų išganyimo paieška visada eina ranka rankon.

Dominykas gimė apie 1170 m. Kaleruegoje, Ispanijoje. Kilęs iš senosios Kastilijos kilmingos šeimos, remiamas dėdės, kuris buvo kunigas, mokėsi garsiojoje Palencijos mokykloje. Jis iškart išsiskyrė dėmesiu Šventojo Rašto studijoms ir meile vargšams. Pastaroji buvo tokia didelė, kad Dominykas net paroduodavo savo knygas, kurios anuomet būdavo labai vertingos. Gautas pajamas skirdavo badaujantiems padėti.

Išventintas kunigu tapo savo gimtosios Osmos vyskupijos Katedros kapitulos kanauninku. Toks paskyrimas galėjo suteikti jam dingstį didžiulis tam tikra padėtimi Bažnyčioje ir visuomenėje, tačiau Dominykas tai laikė ne asmenine privilegija ar puikios karjeros Bažnyčioje pradžia, bet su atsidavimu ir nuolankiai atlikta tarnyba. Argi nuo karjeros ir valdžios pagundos nėra apsaugoti ir tie, kuriems tenka užduotis ugdyti ir valdyti Bažnyčią? Prieš kelis mėnesius, išventindamas kelis vyskopus, priminiau: „Neieškome sau galios, įtakos, prestižo. Žinome, kaip nukentė pasaulietinė visuomenė ir neretai Bažnyčia dėl to, kad daugelis, kuriems patikėta atsakomybė, darbuojasi savo, o ne visumos, bendrojo gėrio labui“ (Pamokslas per penkių vyskupų išventinimą, 2009 09 12).

Osmos vyskupas Diegas, tikras ir uolus ganytojas, labai greitai pastebėjo dvasines Dominyko savybes ir panorą pasitelkti jį bendradarbiu. Jie kartu leidosi į Šiaurės Europą, vykdydami Kastilijos karaliaus patikėtas diplomatinės misijas. Kelionės metu Dominykas suvokė milžiniškus jo laiko Bažnyčios iššūkius: šiauriniuose Europos žemyno pakraščiuose tebebuvo neevangelizuotų tautų, Pietų Prancūzijoje krikščioniškąjį gyvenimą silpnino religinis susiskaldymas – čia tikėjimą trikdė ir nuo jo tolyn kreipė kelios eretikų grupės. Tad Dominykui siūlėsi du apaštališkieji tikslai – misionieriauti tarp Evangelijos dar nepažįstančiųjų ir iš naujo evangelizuoti krikščioniškąsias bendruomenes. Vyskupas Diegas ir Dominykas nukeliavo pas popiežių patarimo. Tas paprašė atsidėti albigiečiams, eretikų grupei, besilaikančiai tikrovės dualistinės sampratos su dviem vienodai galingais kuriamaisiais gėrio ir blogio pradais. Ši grupė dėl šios priežasties niekino materiją kaip blogio prado išsiliejimą, atmetė santuoką, nei-

gė Kristaus įsikūnijimą, sakramentus, kuriais Viešpats mus palyti per materiją, ir kūno prisikėlimą. Albigiečiai brangino neturtingą ir asketišką gyvenseną – šia prasme buvo pavyzdingi – ir kritikavo ano meto dvasininkijos turtus. Dominykas karštai ėmėsi šios užduoties, pats gyvendamas neturtingai ir asketiškai, skelbdamas Evangeliją ir dalyvaudamas viešuosiuose debatuose. Misijai skelbti Gerąją Naujieną jis paskyrė visą likusį gyvenimą. Jo dvasiniams vaikams teko paskui įgyvendinti ir kitas šventojo Dominyko svajones – misiją *ad gentes* tarp Jėzaus dar nepažįstančių žmonių ir misiją tarp gyvenančiųjų miestuose, pirmiausia universitetiniuose, kur naujos intelektualinės tendencijos kėlė iššūkį išsilavinusiųjų tikėjimui.

Šis didis šventasis mums primena, kad Bažnyčios širdyje visada turi liepsnoti misijų ugnis, nenumaldomai akinanti skelbti Evangeliją pirmą kartą ir prireikus iš naujo: juk Kristus yra brangiausias gėris, kurį pažinti ir mylėti turi teisę visų laikų ir vietovių vyrai ir moterys! Paguoda matyti, kad ir šiandienėje Bažnyčioje yra daug ganytojų ir pasauliečių, senųjų ordinų ir naujųjų bažnytinių sąjūdžių narių, džiugiai paskiriančių savo gyvenimą aukščiausiajam idealui – Evangelijos skelbimui ir liudijimui.

Prie Dominyko Guzmano vėliau prisijungė daugiau vyrų, patrauktų to paties siekio. Taip pamažu Tulūzoje radosi Pamokslininkų ordinas. Visiškai pakludamas savo meto popiežių Inocento III ir Honorijaus III nurodymams, Dominykas senąją šventojo Augustino regulą pritaikė apaštališkojo gyvenimo reikalavimams, vertusiems pamokslauti keliaujant iš vienos vietos į kitą ir paskui grįžti į savo vienuolynus, kurie būdavo studijų, maldos ir bendruomeninio gyvenimo vietas. Į pirmąją vietą turėjo ypač iškilti dvi vertybės, kurias jis laikė būtinomis sėkmingos evangelizacijos sąlygomis, – neturto paženklintas bendruomeninis gyvenimas ir studijos.

Dominykas ir broliai pamokslininkai laikė save elgetaujančiu ordinu, neturinčiu didelių žemės valdų, kurias reikėtų valdyti. Tai darė juos atviresnius studijoms bei mobiliam pamokslavimui ir būdavo žmonėms konkretus liudijimas. Vienuolynų ir dominikonų provincijų vidinė valdymo struktūra atitiko kapitulų sistemą: šios išsirinkdavo vyresnius, kuriuos paskui patvirtindavo generaliniai vyresnieji. Tokia organizacinė struktūra skatino brolišką gyvenimą, visų bendruomenės narių atsakomybę ir sykiu tvirtus asmeninius įsitikinimus. Tokią sistemą nulėmė tai, kad dominikonai kaip Dievo tiesos skelbėjai turėjo patys nuosekliai laikytis to, ką skelbė. Studijuojama ir meilės dvasia su broliais besidalijama tiesa yra giliausias džiaugsmo

pagrindas. Palaimintasis Džiordanas Saksas taip pasakė apie šventąjį Dominyką: „Jis kiekvieną žmogų priėmė į meilės glėbį ir kadangi visus mylėjo, jie visi jį irgi mylėjo. Jis kaip savo priėmė taisyklę džiaugtis su besidžiaugiančiais ir verkti su verkiančiais (Libellus de principiis Ordinis Praedicatorum autore Iordane de Saxonia, ed. H. C. Scheeben, [Monumenta Historica Sancti Patris Nostri Dominici, Romae, 1935]).

Be to, Dominykas ryžtingai panoro, kad visi jo sekėjai gautų tvirtus teologijos pagrindus ir nesvyruodamas siuntė juos į ano meto universitetus, nors ne vienas Bažnyčios vyras į tas kultūrinės įstaigas žvelgdavo kupinas nepasitikėjimo. Pamokslininkų ordino konstitucijose studijoms, rengiantis apaštalauti, priskiriama didžiulė reikšmė. Dominykas troško, kad broliai rūpestingai ir pamaldžiai, negailėdami savęs atsidėtų studijoms, sudarančioms visų teologijos žinių pagrindą, t. y. Šventojo Rašto ir pagarbiai atsakymo į proto keliamus klausimus ieškančioms studijoms. Kiekvienam, kuris tarnauja Dievo žodžiui, kultūros plėtra kelia įvairiais lygmenimis užduotį būti gerai pasirengusiam. Tad raginu visus ganytojus ir pasauliečius puoselėti šį tikėjimo „kultūrinį matmenį“, kad būtų galima geriau suprasti krikščioniškosios tiesos grožį ir tikrai ugdyti, stiprinti bei ginti tikėjimą. Šiais Kunigų metais kviečiu visus seminaristus ir kunigus branginti dvasinę studijų vertę. Kunigiškosios tarnybos kokybė taip pat priklauso nuo pastangų studijuoti apreikštąją tiesą.

Dominykas, troškęs įsteigti pamokslaujančių teologų ordiną, mums primena, kad teologijai būdingas dvasinis ir pastoracinis matmuo, praturtinantis sielą ir

gyvenimą. Kunigai, pašvęstieji asmenys ir visi tikintys pasauliečiai gali patirti gilų „vidinį džiaugsmą“ kontempliuodami iš Dievo kilusių, visada aktualių ir gyvų tiesų grožį. Brolių pamokslininkų šūkis – *contemplata aliis tradere* – padeda mums per kontempliacinį šių tiesų studijavimą užsidegti pastoraciniu uolumu perduoti savo kontempliacijos vaisius kitiems.

Dominykui 1221 m. mirus Bolonijoje, mieste, paskelbusiame jį savo globėju, jo darbas jau buvo susilaukęs didžiulės sėkmės. Pamokslininkų ordinas, remiamas Šventojo Sosto, visos Bažnyčios gerovės labui pasklido daugelyje šalių. 1234 m. Dominykas buvo paskelbtas šventuoju. Savo šventumu jis mums rodo dvi būtinas priemones, laiduojančias apaštalavimo veiklos veiksmingumą. Pirmiausia jo švelniai puoselėtas ir kaip brangus turtas savo dvasiniams vaikams paliktas pamaldumas Marijai. Šie Bažnyčios istorijoje daug nusipelnė paskleisdami šventojo rožinio malda, tokią brangią krikščionių tautai ir tokią turtingą iš Evangelijos trykštančių vertybių, tikrą tikėjimo ir maldingumo mokyklą. Antra, Dominykas, rūpinęsis keliais moterų vienuolynais Prancūzijoje ir Romoje, giliai tikėjo maldos prašant apaštališkojo darbo sėkmės verte. Tik rojuje suvoksime, kokia veiksminga klauzūroje gyvenančių seserų malda apaštališkajai veiklai! Kiekvienai iš jų su meile dėkoju.

Brangūs broliai ir seserys! Dominyko Guzmano gyvenimas tepaskatina mus visus, stipriai įsimylėjus Jėzų Kristų, karštai panirti į malda ir drąsiai gyventi tikėjimu. Jo užtariami meldžiam Dievą visada praturtinti Bažnyčią tikrais Evangelijos skelbėjais.

Kovo 11-osios minėjimas Lietuvoje

Vilniuje

Kovo 11 d. visoje Lietuvoje buvo minimos tą dieną sukakusios Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 20-osios metinės, dėkojama už laisvę ir meldžiama Dievo globos Lietuvai ir jos žmonėms. Malda buvo vienas svarbiausių akcentų ir kovo 11-ąją vykusią oficialių minėjimų programoje. Kardinolas Audrys Juozas Bačkis buvo pakviestas kalbėti rytą surengtame iškilmingame minėjime Lietuvos Seime. Nemažas būrys oficialaus minėjimo dalyvių po vidudienio dalyvavo kardinolo aukotose šv. Mišiose Vilniaus katedroje.

Kreipdamasis į Seime vykusio iškilmingo minėjimo dalyvius kardinolas Audrys Juozas Bačkis, be kita ko, kalbėjo: „Valstybė kyla iš jos žmonių, o ne žmonės iš

valstybės. Lietuvos sienos, pinigai, tarptautinės sutartys yra labai svarbu, bet tikroji valstybės būklė pirmiausia yra jos žmonių būklė, jų savijauta <...>. Gražiai pasirūpinę valstybės orumu, tolesnį jos augimą sutelkime į rūpestį kiekvieno Lietuvos žmogaus orumu. Gerosios naujienos dvasia mokykimės žvelgti į savo artimą kaip sukurtą pagal Dievo paveikslą, stenkimės savyje atpažinti Dievo atvaizdą ir gyventi, idant jo nesubjaurotume. Atsidėkokime už laisvę darydami gera mažiausiam savo broliui.“

Su dideliu dėmesiu minėjimo dalyviai išklausė ruso disidentu, lietuvių bičiulio Sergejaus Kovaliovo kalbos. Jis priminė šiandien nepelnytai nutylimus katalikiškojo demokratinio judėjimo Lietuvoje dalyvius, su kuriais bendradarbiavo priešindamasis komunistų valdymui ir kartu kentėjo persekiojimus, kalėjimus ir lagerius.

Šv. Kazimiero atleidai Panevėžyje

Kovo 7 d. Panevėžio katedroje buvo švenčiami Lietuvos ir Panevėžio vyskupijos globėjo šv. Kazimiero atleidai. Atlaidų išvakarėse, kovo 6-ąją, vakare adoruotas Švč. Sakramentas, mąstymus skaitė kun. Rimantas Rimkus, procesijos ir jaunimo atstovai, giedojo ir smuikavo katedros jaunimas.

Sekmadienį sumos šv. Mišias aukojo Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas. Atlaidų metu pamokslus sakė Vilniaus šv. arkangelo Rapolo parapijos klebonas teol. lic. kun. Arūnas Kesilis. Per sumos pamokslą svečias apžvelgė iki šio sekmadienio gavėnios metu pateiktus Evangelijų tekstus, kurių pagrindinė mintis: „Atsiverskite ir tikėkite Evangelija.“ Ne veltui ir Šv. Kazimiero šventė yra gavėnios pradžioje, nes šis šventasis yra atsivertimo pavyzdys: gyvendamas karaliaus dvare, turėjo visas galimybes būti nuodėmių supančiotas, tačiau tam atsispyrė, nes nuoširdžiai mylėjo Dievą ir buvo jam ištikimas. Pamokslininkas išsamiai paaiškino tos dienos Evangeliją apie žuvusius žmones. Ar jie kaltesni už kitus, kad taip nukentėjo? Ne, nekaltėsi, tačiau reikia prisiminti Jėzaus perspėjimą: „Jeigu neatsiversite, visi taip pat pražūsite.“ „Jeigu nėra nuolatinio atsivertimo, negalime pasakyti, kad gyvenome tikslingai“, – sakė pamokslininkas. -lk-

Minėjimas Jėzuitų rektorate

Kovo 7 d. Jėzuitų rektorate paminėtas Lietuvos laisvės dvidešimtmetis. Daug žmonių, dalyvavusių sekmadienio 10 val. šv. Mišiose Kauno Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčioje, vėliau atėjo į vienuolyno salėje surengtą paminėjimo renginį. Jame apie laisvės kovas ir to meto situaciją pasakojo Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio partizanas, Kovo 11-osios akto signataras Liudvikas Simutis, dalyvavo jaunimo choras, vadovaujamas Agnietės Kizevičiūtės. Jaunesnieji bendruomenės nariai tuo pat metu šurmuliavo gimnazijos salėje surengtoje Kaziuko mugėje.

Pusę dviejų Vilniaus katedroje prasidėjo šv. Mišios, kurias kartu su kardinolu Audriu Juozu Bačkiu koncelebravo keletas kitų Lietuvos vyskupų ir apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Luigis Bonazzis.

Kardinolas homilijoje prisiminė prieš dvidešimt metų patirtą džiaugsmą. „Kokie mes buvom laimingi! 1990-uosius prisimename kaip visuotinio pasididžiavimo, vilties ir lūkesčių metus, kurie suvienijo ir uždegė troškimu kurti laisvą, orų ir gražų tautos gyvenimą. <...> Po džiaugsmo euforijos atėjo suvokimas, kad laisva Lietuva – tai mes patys, mūsų kasdienis darbas, atsakomybė, kūryba, mūsų tikėjimas, tradicijos ir kultūra. <...> Tapti laisvam ir būti laisvam yra dvi netapačios tikrovės. <...> Tapę laisvi turėjome išmokti gyventi laisvėje, o tai užtrunka. Neįmanoma pakeisti visuomenės vienu mostu. Visuomenės keitimasis prasideda nuo asmens pasikeitimo. <...> Tikrosios laisvės gynimo vieta yra žmogaus sąžinė, iš kurios kyla apsisprendimai, pasirinkimai ir priimama atsakomybė. <...> Nekeiksnokime mus ištinkančių sunkumų, neprieklių ir vargų. Tauta turi pereiti išmėginimų dykumą, idant atrastų savąją tapatybę, idant jos vaikai ištyrintų savo sąžines. Mes visi savo sąžinėje turime atpažinti Dievo panašumą bei leisti jo vadovaujami kelyje į laisvę, kuri turi būti grįsta oriu, doru, teisingu gyvenimu. <...> Melskimės, kad Viešpats būtų mūsų tautos globėjas ir vadovas, kad įveiktume visas gyvenimo kliūtis ir pasiektume amžiną Pažadėtąją žemę, kuri skirta tik laisve išmėgintiems Dievo vaikams“, – kalbėjo kardinolas.

Kaune

Kovo 11 d. Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmetis iškilminga Eucharistijos liturgija paminėtas Kauno arkikatedroje bazilikoje. Liturgijai vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, koncelebravo augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, gausus būrys dvasininkų. Padėkoti Dievui už tėvynės laisvę arkikatedroje gausiai susirinko miesto visuomenės, valdžios žmonių. Malda ir giesmė Viešpačiui sklido ir iš gausaus jaunimo būrio: pamaldose dalyvavo Kauno mokyklų moksleivių, miesto akademinės bendruomenės narių.

Per pamokslą arkivyskupas sveikino visus menančius jaudinančias pirmąsias, jau garbingas, bet nepamirštama istorija tapusias tėvynės nepriklausomybės akimirkas, sveikino jaunimą, nepažįstantį prievartos, visus, kurie per 20 metų savo pilietine pozicija prisidėjo prie Lietuvos žmonių gerovės, ir tuos, kurie, deja, nejučia palaimingo laisvės veikimo. „Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmečio džiaugsmą temdo ne tiek ekonominiai sunkumai, kiek meilės, tarpusavio supratimo ir vienybės stoka“, – sakė ganytojas, apgailestaudamas, kad dalis žmonių yra pametę laisvo gyvenimo kryptį. Jiems, pasak ganytojo, vertėtų įsiklausyti į pranašo Jeremijo raginimą: „Galybių Viešpats kalba taip: <...> Klausykite mano balse! Tada aš būsiu jūsų Dievas, o jūs būsite mano tauta. Eikite visur tik tuo keliu, kuriuo jums įsakau, idant jums sektųsi“ (Jer 7, 21–23).

„Atverkime širdis vilčiai ir meilei, nes nusivylimo, skaudaus neteisingumo jausmo sukeltas pyktis, priešiškus savo Nepriklausomai valstybei yra blogis. Turime jį kaip galėdami tvardyti, nes jis neleidžia pasinaudoti laisve, užauginti ir skinti laisvės vaisių“, – ragino arkivyskupas, cituodamas Lietuvos vyskupų laišką, parašytą Padėkos už laisvę metų proga, ir kviesdamas dalyvauti maldos akcijoje už Lietuvą bei kasdienėmis pastangomis kurti aplink save ramybės, meilės ir vilties kupiną aplinką. Vėliau bendruomeninėje maldoje prašant Viešpaties apdovanoti malonių gausa, be kitų maldavimų, išsakytas ir šis: „Melskimės už tėvynę Lietuvą, kad jos piliečiai ir valdžios žmonės

visuomet sugebėtų prisiimti atsakomybę sąmoningai ugdyti gyvybės kultūrą visuomenės gerovei, branginti laisvę ir teisingumą.“

Atnašų procesijoje miesto vadovai nešė Kauno herbą ir Lietuvos valstybinę vėliavą, skiriamus Jono Pauliaus II piligrimų centrui bei arkikatedrai. KMU, VDU ir KTU bendruomenės nariai valstybinę vėliavą dovanavo arkivyskupijos institucijoms, o šeima atnešė kasdienės duonos kepalą ir gėlių.

Iškilmingos liturgijos pabaigoje ganytojišką palaiminimą priėmę pamaldų dalyviai, jaunimas, išsirikiavę spalvingoje eisenoje, su vėliavomis, iš arkikatedros Vilniaus gatve patraukė į miesto centrą, kur gyva grandine skambančiais laisvės varpeliais sujungė Laisvės alėją, Vienybės ir Nepriklausomybės aikštes, džiaugėsi, sveikino vieni kitus gražiosios laisvo gyvenimo sukakties proga, dalyvavo vidudienį prasidėjusiose paminėjimo iškilmėse.

-Vr, kait-

Konferencija „Laisvė ir atsakomybė: ekonomikos ir politikos pagrindai *Caritas in veritate* šviesoje“

Lietuvos Respublikos Seime kovo 9 d. vyko Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dvidešimtmečiui skirta konferencija „Laisvė ir atsakomybė: ekonomikos ir politikos pagrindai *Caritas in veritate* šviesoje“.

Konferencijoje, į kurią susirinko apie 300 žmonių, dalyvavo Lietuvos kardinolas Audrys Juozas Bačkis, Šv. Sosto atstovas Lietuvoje apaštališkasis *nuncijus* arkivyskupas Luigis Bonazzis, arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, vyskupas Arūnas Poniškaitis, Seimo pirmininkė Irena Degutienė, Seimo nariai, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo vadovas prof. Vytautas Landsbergis, kiti svečiai. Buvo atvykę ir per dvidešimt atstovų iš Panevėžio – dvasininkų, politikų, verslininkų, socialinių darbuotojų.

Sveikinimo žodį tarė Seimo pirmininkė Irena Degutienė ir arkivyskupas Sigitas Tamkevičius. Seimo pirmininkė, kalbėdama apie popiežiaus encikliką *Caritas in veritate* („Meilė tiesoje“), atkreipė dėmesį į porą aspektų: pirma, tai visuotinis gerovės troškulys, tokiai gerovei sukurti būtinos priemonės, antra – teisingumo troškulys, tai nereiškia gatvės ar minios teismo – reikia tikro teisingumo, kuris nepasiduotų manipuliacijoms.

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius priminė, jog vyskupai 2010-uosius paskelbė Padėkos už laisvę metais: Dievui dėkosime malda, bet reikia dėkoti ir gerais darbais. Arkivyskupas sakė, jog su gailesčiu turime pripažinti, jog žmonės pasitinka laisvės dvidešimtmetį pikti ir nusivylę. Dažnai priekaištaujama Bažnyčiai, kai ji pareiškia savo nuomonę įvairiais socialiniais klausimais, esą kišasi ne į savo reikalus. „Iš tikrųjų Bažnyčios balsas turi būti girdimas visur, ir turi būti girdimas tu, nuo kurių priklausau, kiek bus branginamas teisingumas tiesoje“, – sakė arkivyskupas. Jis taip pat padėkojo Seimo pirmininkei, kad ši konferencija vyksta Seime.

Kun. Kęstutis Kėvalas apžvelgė moralinius–kultūrinius visuomenės pagrindus, profesorius Antonio Maria Baggio gvildeno politinį matmenį, o profesorius Luigino Bruni – pasiūlymus naujai ekonomikos veiksena enciklikos šviesoje.

Kun. Kęstutis Kėvalas pranešimo pradžioje paaiškino, kas yra enciklika. Tai dokumentas, kuriame popiežius pateikia Bažnyčios požiūrį politiniais, socia-

Kovo 11-osios minėjimo dalyvių susirinko beveik pilna vienuolyno salė. Minėjime ypatingo dėmesio susilaukė L. Simučio nuoširdus pasidalijimas apie to meto išgyvenimus (L. Simutis yra vienintelis LLKS partizanas, tapęs signataru). XX amžiaus Lietuvos istorijos dramai L. Simutis gražiai sugretino su Kristaus gyvenimo žemėje istorija, palygindamas 1918 m. Vasario 16-osios aktą su šv. Kalėdomis, nes tada Lietuva užgimė jau kaip demokratinė valstybė. Vėliau Lietuva sovietų buvo nukankinta ir nužudyta, nes buvo patekusi į penkiasdešimt metų trukusį sovietinį pragarą, o 1990 m. Kovo 11-ąją priskėlė naujam gyvenimui, todėl galime drąsiai šią dieną vadinti Lietuvos Velykomis. Per dvidešimt laisvės metų jau daugelis yra primiršę, kad, pasirašydami laisvės aktą, signatarai galbūt buvo pasirašę sau nuosprendį netekti laisvės ar net gyvybės. Lietuvoje veikusio KGB vadovybė jau buvo paprašiusi Maskvoje esančios vadovybės sankcijos suimti šiuos išsišokėlius. Reikšmingos sukaktys yra gera proga įvertinti gautas dovanas ir už jas nuoširdžiai padėkoti Dievui ir žmonėms, kurie sutiko būti Jo vedami ir tapti savo tautos vedliais.

-va-

Jaunimo dienų kryžius Zarasuose

Zarasų parapijos tikintieji turėjo unikalų galimybę savo parapijos bažnyčioje pabūti ir pasmelsti prie piligriminio Lietuvos Jaunimo dienų kryžiaus. Kovo 4 d. su vietine bendruomene švęsta Lietuvos ir jaunimo globėjo Šv. Kazimiero iškilmė. Vidurdienio šv. Mišiose dalyvavo gausus būrys miestiečių, taip pat Pauliaus Širvio pagrindinės mokyklos ir „Ažuolo“ gimnazijos mokytojai ir moksleiviai. Šios gimnazijos auklėtinės, susibūrusios į Giedojimo studiją (vad. Gražvydas Gasparavičius), praturtino šv. Mišias giesmėmis, savo skambiais balsais šlovino Viešpatį ir dėkojo už Kristaus kryžiaus slėpinį. Moksleiviai skaitė Šv. Rašto skaitinius, visuotinės maldos metu išsakė savo troškimus ir lūkesčius, atnašų procesijoje prie altoriaus atnešė eucharistinį vyną ir ostiją,

duoną ir vaisius, savo knygas ir sąsiuvinius, lelijos žiedą. Jaunuoliai prie piligriminio Jaunimo dienų kryžiaus atnešė ir dvi degančias žvakes, kurios primena Kristaus atneštą tikėjimo ir gyvenimo šviesą. Pamoksle prisimintas šv. Kazimieras, žvelgta į šio šventojo dorybes, kurias ir šiandien galima įgyvendinti: meilę artimui, pagalbą kenčiančiam ir stokojančiam, dorą ir pilietišką elgesį bendruomenėje, nuoširdumą su bendraamžiais ir t. t. Taip pat pristatyta piligriminio Lietuvos Jaunimo dienų kryžiaus kelionė ir prasmė.

Zarasų jaunimas, ypač sąmoningą krikščionišką gyvenimą pradėti ir Suvirtinimo sakramentą priimti besiruošiantys jaunuoliai, ėjo prie piligriminio kryžiaus jam nusilenkti, jį pabučiuoti, prie jo prisiliesti ir taip parodyti savo širdies bendrystę su Kristumi. Vyresnieji Zarasų bendruomenės nariai taip pat drąsiai ėjo prie piligriminio Lietuvos Jaunimo dienų kryžiaus, kad prie jo sukauptų maldai už savo šeimas, vaikus, už šviesos ir tikrumo ieškančią jaunimą. Vakaris drauge susirinkę tikintieji pagerbdami kryžių kalbėdavo vakarinę maldą iš kasdienių skaitymų knygelės *Magnificat*. Parapijiečių teigimu, malda, prisilietimas ar net vien žiūrėjimas į šį kryžių nuramindavo, žadindavo viltį ir džiaugsimą. -kjj-

Tradiciniai giedojimai Klaipėdoje

Kovo 6 d., Klaipėdos senamiestyje tradiciškai šurmuliuojant Kaziuo mugei, į Etnokultūros centrą rinkosi miestelėnai. Šįkart buvo pristatomi gavėnios meto tradiciniai giedojimai – Graudūs verksmai. Renginio vedėjas kunigas muzikologas Saulius Stumbra gausiai susirinkusiai auditorijai pristatė šios unikalios maldingos praktikos kilmę, prasmę, svarbą. Gavėnios metas persunktas atgailos dvasios, pašventintas pasninku ir atgaila. Šiuo ypatingu metu gyvos net trys liaudies pamaldumo praktikos, padedančios apmąstyti Viešpaties kančią: Žemaičių Kalvarijos kalnai, Kryžiaus keliai ir Graudūs verksmai. Graudūs verksmai atsirado Lenki-

liniais ir kitais klausimais. Antroje pranešimo dalyje prelegentas gilinosi į tris šios enciklikos aspektus: transcendentinę žmogaus sampratą, neatlyginamumo principą ir globalizacijos, arba tautų vystymosi, esmę.

Profesorius Antonio Maria Baggio paaiškino, kad asmens sąvoka atėjo iš triasmensio Dievo suvokimo. Politikai negali atitrūkti nuo tikrovės – jie trejybę logiką turi paversti teisine logika. Mintis, kuri geba viską apglėbti, randama tik krikščioniškoje logikoje. Kitas profesoriaus A. M. Baggio nagrinėtas klausimas buvo apie politinę sutartį – tai patirtis, leidžianti politikui kontaktuoti su rinkėjais.

Trečiąją pranešimą skaitęs profesorius Luigino Bruni kalbėjo apie rinką, kuri turi būti atvira dovanai, neatlyginamumui, o dovanos nereikia laikyti priešingos rinkai. Neatlyginamumas kyla iš žodžio *charis* – t. y. malonė. Taip pat kalbėta apie verslininkus, kuriems svarbu, kad jų projektai veiktų, ir apie spekuliantus, kuriems svarbiausias pelnas. Turtas geras tada, kai gimsta iš darbo, o žmogiškasis kapitalas sudaro ekonomikos pagrindą.

Po kavos pertraukos kalbėta reaguojant į pranešimus, atsakyta į klausimus. Socialinių reikalų komiteto pirmininko Rimanto Dagio nuomone, sugalvojamos teisės, bet dažnai užmirštama apie atsakomybės dalį, įstatymas tampa stabu užmirštant, dėl ko jis buvo sukurtas. O jis buvo sukurtas tam, kad visiems būtų geriau. Seimo narys Egidijus Vareikis pasidžiaugė, kad Seime kalbama apie meilę, nes čia apie tai retai užsimenama, o svarbiausia, ko žmogui reikia – tai ne pinigų, ne daiktų, o meilės. Seimo narys Emanuelis Zingeris džiaugėsi, kad popiežiaus enciklika pristatoma ne kur kitur, o Seime; kad mes išsikvojome sąžinės laisvę ir kad Lietuva palaiko Italijos poziciją dėl kryžių buvimo mokyklose.

-lk-

Vilniaus arkivyskupijos kunigų susirinkimas

Kovo 10 d. Vilniaus arkivyskupijos kurijoje vyko kas mėnesį rengiamas arkivyskupijos kunigų susirinkimas. Vilniaus arkivyskupas metropolitas kardinolas Audrys Juozas Bačkis susirinkimą pradėjo malda ir pristatė popiežiaus Benedikto XVI vasario 5 d. paskirtą naująjį Vilniaus arkivyskupo augziliarą vyskupą Arūną Poniškaitį, kuris konsekruotas Vilniaus katedroje per šv. Kazimiero iškilme. Kardinolas džiaugėsi, kad naujasis vyskupas yra ne tik išsimokslinęs, bet ir turi patyrimo administraciniame darbe, nes sėkmingai dirbo Vilkaiviškio vyskupijoje, pradėjęs nuo vikaro parapijoje ir baigęs generalinio vikaro kurijoje pareigomis.

Vyskupas Arūnas Poniškaitis dėkojo visiems už maldą ir palaikymą. Jis siekias bendradarbiauti su kunigais. Kunigai – artimiausi vyskupo bendradarbiai, su kuriais tenka dirbti įvairiose srityse. Vyskupas prašė priimti jį kaip kunigiškojo pašaukimo brolių ir kaip žmogų, ateinantį atvira širdimi. Kunigai turi vieni kitus palaikyti, kad nė vienas neliktų užmirštas. Vyskupas Arūnas Poniškaitis drąsino kunigus kreiptis, kai reikės pagalbos, nejausti nepatogumo, turėti kantrybės, išlaikyti tarpusavio pagarbą. Kunigystei ruošiasi iš anksto, o vyskupo tarnystės teks mokytis, reikės daug ką nuveikti.

Kardinolas paskatino visais einamaisiais reikalais, dėl dispensų, ataskaitų, pasitarimų kreiptis į vyskupą Arūną Poniškaitį. Ganytojas padėjo du dešimtmečius arkivyskupo augziliaro pareigas ėjusiam vyskupui Juozui Tunaičiui, kuris padėjo arkivyskupui geriau susipažinti su arkivyskupija ir ją valdyti.

Popiežius Benediktas XVI patenkino vyskupo Juozo Tunaičio prašymą dėl amžiaus cenzo atleisti jį iš užimamų augziliario pareigų. Vyskupas emeritas Juozas Tunaitis liks gyventi kurijoje ir dirbs kaip arkivyskupijos Tribunolo ofi-
ciolas, talkins įvairiose sielovados srityse. Arkivyskupijos kunigai pasveikino naująjį vyskupą ir už ištikimą, kantrią tarnystę padėkojo vyskupui emeritui.

Kardinolas pristatė pirmą kartą kunigų susirinkime dalyvaujančius šiais metais iššventintus arkivyskupijos diakonus: Mindaugą Bernotavičių, Andžejų Bylinskį, Petrą Gucevičių, Joną Naujokaitį, Mykolą Sotničenką ir Gailestingą Jėzaus bendruomenės brolių Mareką Maršaleką.

Vilniaus arkivyskupijos kancleris kun. Robertas Šalaševičius priminė, kad birželio 9–11 d. Romoje vyks Kunigų metų užbaigimo renginiai. Norintys juose dalyvauti turėtų patys registruotis specialioje Kunigų metams sukurtoje internetinėje svetainėje. Pageidaujantys tuo metu apsigyventi svečių namuose prie lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos Romoje turėtų kreiptis į kurijos kanclerį. Beveik tuo pat metu, birželio 7–11 d., rengiamos rekolekcijos visos Lietuvos kunigams Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje, jas ves popiežiaus pamokslininkas kun. Raniero Cantalamessa. Norintys dalyvauti kunigai turi registruotis Kauno evangelizacijos centre.

Kunigai buvo pakviesti dalyvauti Didžiojo ketvirtadienio Krizmos Mišiose. Pagal seną tradiciją Didžiojo penktadienio rinkliava skiriama Šv. Žemės krikščionims paremti. Kardinolas pasiūlė klebonams pasvarstyti, kada geriau rengti rinkliavą, skirtą popiežiaus geriams darbams. Ši rinkliava vadinama šv. Petro skatiku ir yra tikinčiųjų solidarumo ženklas palaikant popiežiaus gailestingumo darbus. Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijos rektorius kun. Žydrūnas Vabuolas sakė, jog Didžiąją savaitę klierikai skiriami į tas parapijas, kuriose labiausiai reikia kunigams pagalbininkų. Rektorius dėkojo už seminarijai skiriamas rinkliavas Verbų sekmadienį. Taip pat paskelbė, kad gegužės 8 d. Vilniaus Šv. Juozapo kunigų seminarijoje rengiama mokslinė konferencija apie kunigystę. Joje dalyvaus ir žymūs pranešėjai iš užsienio.

Vyskupas emeritas Juozas Tunaitis kunigams priminė, jog susituokusios pernelyg jaunos poros santuokos neištveria. Ganytojas paragino elgtis atsargiai, išmintingai, jei pora skuba tuoktis ar sužadėtinė jau laukiasi. Būtina sužadėtiniais priminti ir apie išpažintį prieš santuoką. Jei besituokiantys buvo įregistravę civilinę santuoką su kitais asmenimis – reikia byloje saugoti ištuokos dokumento kopiją ir santuokai laiminti prašyti vyskupo leidimo. Taip pat vyskupo leidimo reikia ir tuomet, kai be jokios santuokos sužadėtiniai gyvena kartu su kitais asmenimis ir sulaukė vaikų. Apie buvusią civilinę santuoką dera pažymėti Santuokų knygos grafoje „Būklė“. Anketoje svarbu nurodyti, kas įgalioja kunigą laiminti santuoką.

Kardinolas ragino parapijose platinti neseniai įvairių vienuolių labai kokybiškai išleista „Magnificat“ maldyną pasauliečiams. Leidinyje publikuojami ne tik Šventojo Rašto skaitiniai, bet ir jų komentarai, psalmės iš Valandų liturgijos.

-ksb-

Kunigų konferencija Kaune

Kovo 10 d. Kauno kurijoje vyko arkivyskupijos kunigams skirta konferencija. Jai vadovavo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, dalyvavo arkivyskupijos augziliaras vyskupas Jonas Ivanauskas, didelis būrys arkivyskupijoje

joje apie XV a. Ši pamaldumo praktika priskiriama „Lamentacijų“ žanrui (it. *lamento* – rauda, verksmas). Lietuvoje ši pamaldumo praktika paplinta tik XIX a. viduryje. Pirmojo lietuviško teksto redaktorius buvo kun. Eliziejus Miliauskas, o 1898 m. Seinų vyskupas Antanas Baranauskas parengė Graudžių verksmų vertimą su natomis. Amžių tėkmėje tekstai buvo daug kartų pertvarkomi. Šiandienio mūsų naudojamo varianto, kurio pagrindą sudaro vysk. A. Barausko vertimas, galutinė redakcija priklauso kun. Jonui Paliūkui MIC. Bažnyčiai oficialiai patvirtinus šią maldos praktiką, ji įvesta visose Lenkijos ir Lietuvos bažnyčiose kaip privaloma gavėnios meto maldingumų dalis. Dažniausiai būdavo giedama sekmadienį vakarais prie išstatyto Švč. Sakramento, užbaigiant procesija bažnyčios viduje. Atlikimo tradicija, ypač muzikinė, skiriasi: dzūkai gieda unisonu ir panašiai į jų išlaikytas raudas. Giedama dviem grupėmis: vyrai ir moterys arba choras ir bažnyčia. Ir šiandien daugelyje vietų ši forma išlaikyta. Graudūs verksmai anksčiau giedoti ir namie.

Po kunigo S. Stumbros Graudžių verksmų pristatymo Šiaulių katedros Šv. Cecilijos sakralinės muzikos ansamblis (vadovė Rolanda Kalakauskienė) kartu su gausiai susirinkusiais miestelėnais giedojo Graudžių verksmus pagal prof. A. Motuzo surinktas melodijas. Klaipėdos etnokultūros centro direktorė Nijolė Sliužinskienė padėkojo svečiams iš Šiaulių, gausiems dalyviams ir pažadėjo, jog pradėtas renginių ciklas „Tradiciniai giedojimai“ tęsis siekiant gaivinti, palaikyti liaudiškąją pamaldumo tradiciją

-kss-

Atsinaujinimo diena Jonavoje

Kovo 14 d. Jonavoje surengta Atsinaujinimo diena į miesto Kultūros centro Didžiąją salę sutraukė nemažą būrį tikinčiųjų. „Gyvųjų akmenų“ bei „Dievo armijos“ bendruomenės padovanojo jonaviškiams įspūdingą, jautrią, šiltą ir nepamirštamą popietę. Atsinaujinimo diena pradėta Viešpaties šloviniu.

Rūta Šalaševičienė, „Gyvųjų akmenų“ bendruomenės narė, Atsinaujinimo dienos dalyviams kalbėjo apie laisvę, tiesą, meilę ir valią, apie, jos žodžiais, „keturis Dievo mums dovanotus žodžius“, „Labai paviršutiniškai suvokiame meilę savo gyvenime, – sakė R. Šalaševičienė. – Tai, kas teikia mums džiaugsmą ir malonumą, tarsi yra meilė, o visa kita – jau nebe. O Jėzus, parodydamas mums savąją meilę, mirė ant kryžiaus. Šitos patirties savo gyvenime labai bijome ir vengiame. Kančios problemos niekuomet nesiejame su Dievo meile, nors būtent kančioje Dievas parodo, kad myli mus.“ Kalbėdama apie valią, R. Šalaševičienė atkreipė dėmesį, jog dažnai į tam tikrus įvykius savo gyvenime reaguojame sakydami: „Tokia Dievo valia.“ Tačiau nereiktų visko tapatinti su Dievo valia. Kaip ją atpažinti? Pasak Rūtos, ji savo gyvenime vadovaujasi tokiais Dievo valios atpažinimo principais: Dievo valia neprieštarauja Šventojo Rašto mokymui, neprieštarauja Bažnyčios mokymui, atsiliepia į giluminį mūsų širdies troškimą, atpažįstama stebint gyvenimo aplinkybes, klausant dvasinio vadovo patarimų.

Sesuo salezietė Liucija Grybaitė papasakojo apie bendravimą su Amalių nepilnamečių kolonijos auklėtiniais, pripildžiusiais jos gyvenimą naujos artimo meilės patirties. „Visi esame Dievo širdyje suskaiyti, nors kartais mums ir sunku tuo patikėti“, – sakė sesuo Liucija, pasakodama apie kalėdines labdaros akcijas mokyklose, kuriose surenkamų aukų dvejus metus iš eilės užteko lygiai tokiam skaičiui nepilnamečių nuteistųjų, kiek jų tuo metu kalėjo Amalių kolonijoje. „Dievo armijos“ bendruomenės nariai aštuoniolikmetis Evaldas bei penkiolikmetė Barbora pasidalijo savo patirtimi apie tai, kaip Jėzus atėjo į jų gyvenimą ir viską pakeitė iš esmės. Abu jaunuoliai akcentavo maldos, rinkinių ir kolekcijų galią.

Po liudijimų susirinkusiems buvo pristatytas miuziklas „Neįtikėtina“, pasakojantis apie šv. kun. Jono Bosko gyvenimą ir misiją. Įtikinantis, nuoširdus

tarnaujančių dvasininkų bei svečias – gydytojas psichiatras, biomedicinos mokslų daktaras Aurelijus Veryga, kuris yra ir Nacionalinės sveikatos tarybos narys, Nacionalinės tabako ir alkoholio kontrolės koalicijos prezidentas, Vysk. M. Valančiaus blaivybės sąjūdžio pirmininkas.

Pirmojoje konferencijos dalyje ne pirmą kartą kunigų konferencijoje dalyvavęs dr. A. Veryga aptarė dabartinę alkoholio vartojimo situaciją Lietuvoje, pastarųjų metų alkoholio kontrolės priemonės ir jų veiksmingumą, naujus iššūkius šioje srityje. Svečias priminė 2007 m. tyrimus, kurie atskleidė, kad alkoholio rinka buvo išaugusi 35 proc. Apklausus 15–74 m. respondentus, paaiškėjo, jog alkoholį nuolat vartojo kas trečias vyras ir kas dešimta moteris (jaunų – dukart daugiau). Dr. A. Veryga atkreipė dėmesį, jog tiriama buvo ne socialiai degradavusi, bet dirbanti, besimokanti visuomenės dalis. Iki 2007 m. triskart padaugėjo alkoholiu apsinuodijusių 7–14 m. vaikų. Vis dėlto nuo 2008 m. kai kurie alkoholio reklamos ir kt. apribojimai, netgi ekonominis sunkmetis, griežtesnė atsakomybė už vairavimą išgėrus išties tragišką situaciją šiek tiek pakeitė į gera. Tai gerai matyti iš mažesnio žuvusiųjų skaičiaus keliuose, perpus sumažėjo girtų, sukėlusių avarijas vairuotojų (2008 m. buvo per 500, 2009 – netoli 300), per policijos reidus sulaikoma mažiau tokių pažeidėjų. Tačiau, pasak gydytojo, alkoholio vartojimo, jo gamybos, prekybos ir pan. srityje kyla naujų iššūkių. Tai vis intensyvėjančios pastangos legalizuoti naminės degtinės gamybą, leisti prekiauti svaigalais tolimojo susisiekimo traukiniuose, bandymai silpninti prekybos svaigaliais gėrimais kontrolę, siekimas mažinti akcizus alkoholiniams gėrimams, plėsti jų prekybos tinklą, nors jau dabar prekybos alkoholiu vietos ranka pasiekiamos.

Pasak dr. A. Verygos, dar labai trūksta valdžios ir visuomenės supratimo, kad juo labiau žmonės girtauja, juo daugiau valstybei kainuoja alkoholizmo padarinių gydymas. Svečias atsakė į kunigų klausimus ir drauge kreipėsi į juos, kad savo parapijose skatintų bendruomenių aktyvumą, žmonių sąmoningumą, ypač kovojant su nelegalia alkoholio prekyba, aktyviai išreiškiant savo nuomonę ir ją pateikiant valdžios institucijoms, įstatymų kūrėjams.

Antrojoje konferencijos dalyje arkiv. S. Tamkevičius pristatė kunigams Kauno arkivyskupijos sielovadinę ir finansinę situaciją, išsamiai aptarė Kauno kunigų seminarijos išlaikymą. Kunigai buvo paraginti daugiau dėmesio skirti pašaukimų ugdymui, patiems rodyti gražų savo tarnystės pavyzdį, o jaunuolius, kurie renkasi seminariją, pavadino mažais stebuklais.

Konferencijoje dalyvavusiems kunigams KTU kapelionas kun. Petras Pichas padovanojo Europoje jauniems žmonėms nemokamai platinamų knygelių „Mano nerimstanti širdis“, kuriomis pasitelkiant visiems žinomus kompiuterinius įvaizdžius siekiama prakalbinti jaunų žmonių dvasią. Vysk. J. Ivanauskas pakvietė kunigus įsigyti Mokslo leidinių ir enciklopedijų leidyklos išleistą knygą „Religinės bendruomenės“ (2009 m.).

Konferencija baigta atsakymais į kunigų klausimus, agape. Arkivyskupas pakvietė visus dalyvauti Krizmos Mišiose arkikatedroje bazilikoje Didįjį ketvirtadienį.

-kait-

Kaišiadorių vyskupijos kunigų diena

Kovo 10 d. Kaišiadoryse vykusio kunigų susirinkimo pirmoje dalyje br. kun. Ramūnas Mizgiris OFM kalbėjo apie Atgailos sakramentą. Pradžioje prelegentas atkreipė dėmesį į popiežiaus Benedikto XVI katechezę apie kunigystę. Ši

katechezė buvo paskelbta iškart po Kunigų metų paskelbimo praeitų metų liepos 1 d. Tame tekste popiežius pamini, kad krikščionybė nėra kažkokia etika ar didi idėja, bet susitikimas su tam tikru įvykiu, su gyvu Asmeniu, su Jėzumi Kristumi, kuris atveria mūsų gyvenimui naują horizontą, duoda naują kryptį.

Po to prelegentas kalbėjo apie „posusirinkiminę krizę“, palietė vieną kitą priežastį, turėjusią įtakos Bažnyčios krizei po Vatikano II Susirinkimo. Jis sakė, jog problema ne Vatikano II Susirinkimas, bet jo interpretacija, klaidingai suprastas Bažnyčios atsivėrimas pasauliui. Supasaulėjimas išžengė į daugumos kunigų ir vienuolių mąstyseną, supainiojus tai su modernumu, priėjimu prie šiandienio pasaulio, manant, jog tokiu būdu Evangelija taps suprantamesnė, o bažnyčios pradės pilnėti. Šiandien dažnai Bažnyčia, seminarijos, vienuolynai dejuoja, kad nėra pašaukimų, kad sunku skelbti Evangeliją šių dienų sekuliarizuotam pasauliui, žodžiu, suprask, jog kalta šių dienų visuomenė. Bet jeigu kunigai ir vienuoliai nebeturi gyvosios tikėjimo patirties ir radikalumo, tada, kaip sako Jėzus, druska netenka sūrumo, ji niekam netinka (plg. Mt 5, 13). Taigi iššūkiai, kuriuos patiriame, kyla ne tik iš išorinio pasaulio, bet ir iš mūsų širdies, iš mūsų mąstymo, kuris ir formuoja bažnytinę aplinką. Vienas iš iššūkių – išpažintis, atgaila, dvasinis pokalbis. Čia irgi matome akivaizdžią krizę, ypač Vakaruose, kur Sutaikinimo sakramentą mažai kas bepriima. Žmonių nusigrėžimas nuo šio sakramento tik rezultatas to, kad tarp pačių kunigų atsirado visai naujas požiūris į šį sakramentą, besiskiriantis nuo Bažnyčios mokymo. Kai kunigas pats nebemato prasmės atlikti išpažinties, visai normalu, kad ir tikintieji nutolsta nuo šio sakramento.

Prelegentas taip pat atkreipė dėmesį į nuodėmės pajautos praradimą, kuris lemia Atgailos sakramento nuvertėjimą. Mat egzistuoja polinkis su vidiniu gyvenimu susijusius klausimus bei motyvus traktuoti vien psichologiniu požiūriu, aiškinant sąžinės priekaištą vien tik kaip neurologinį sutrikimą. Nuodėmės pajauta taip pat lengvai išnyksta veikiant iš tam tikro istorinio reliatyvizmo kylančiai etikai. Tai gali būti etika, daranti moralinę normą reliatyvią, neigiant jos absoliučią bei besąlygišką vertę. Nuodėmės pajautos praradimas yra Dievo neigimo rezultatas. Ir tai vyksta ne tik ateizmo, bet ir sekuliarizmo pavidalu: jei nuodėmė yra sūniško ryšio su Dievu nutraukimas norint gyventi už klusnumo jam ribų, tai nusidėti reiškia ne tik neigti Dievą, bet ir gyventi taip, tartum jo nebūtų, pašalinti jį iš savo kasdienio gyvenimo.

Apibendrinamas savo pranešimą prelegentas sakė, jog galima tikėtis, kad išganingoji nuodėmės pajauta vėl atgims, pirmiausia krikščioniškame ir bažnytiniame pasaulyje. Prie to prisideda gera biblinė katechezė, dėmesingas ir pasitikėjimo kupinas įsiklausymas į Bažnyčios magisteriumą bei vis rūpestingesnis Atgailos sakramento praktikavimas.

Antroje susitikimo dalyje mons. dek. Jonas Dalinevičius, Birštono parapijos klebonas, ir kun. dek. Kęstutis Kazlauskas, Molėtų parapijos klebonas, pasidalijo Europos Sąjungos fondų teikiamos paramos parapijų projektams patirtimi. Kalbėję kunigai pabrėžė, jog siekiant šios paramos labai svarbu deramai parengti projektą, kuris galbūt ne visada paraidžiui atitiks parapijos poreikius, tačiau gali būti parapijai naudingas, kaip antai, Molėtų parapijos bažnyčios geoterminis šildymas, kurio projektą finansavo ES. Pagrindinis šio projekto finansavimo tikslas – aplinkos neteršiantis šildymo šaltinis, o bažnyčios apšildymas – antraeilis. Rengiant tokio pobūdžio projektus taip pat labai svarbi juridinio asmens finansų valdymo patirtis, mat parapijos Lietuvoje, nors ir turi juridinio asmens statusą, tačiau tvarkosi išskirtinai pagal vidaus taisykles. Todėl

vaidinimas, nuostabūs balsai užburė auditoriją, ne vieną priversdamas susimąstyti apie meilę labiausiai atstumtiesiems. Šv. apašt. Jokūbo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios ir meldžiamasi užtarimo malda. -jpi-

Paminėta Šv. Dievo Jono diena

Kovo 8 d. Kauno medicinos universiteto Slaugos fakulteto darbuotojų iniciatyva buvo paminėta slaugytojų globėjo Šv. Dievo Jono diena. Eucharistijai KMU klinikų Šv. Luko koplyčioje vadovavo KMU kapelionas kun. Artūras Kazlauskas, kartu koncelebravo KMUK kapelionas kun. Julius Grigonis. Susirinkusieji buvo raginami malda apkabinti visus esamus ir būsimus slaugytojus, kad jie būtų kiekvienam kenčiančiam Dievo rankos ir Dievo širdis. Giedojo Jėzuitų gimnazijos alumnai.

Šv. Dievo Jonas, bonifratrų vienuolijos įkūrėjas, gimė 1495 m. kovo 8 d. Portugalijoje. Aštuonerių metų pabėgo iš namų, daug keliavo, apsistojo Ispanijoje, Granados mieste. Išgirdęs Jono Aviliečio pamokslą, radikalai pakeitė savo gyvenimą ir vėliau tapo jo mokiniu. Pats patyręs to meto ligoninės priežiūros sąlygas (ligoniai buvo palikti likimo valiai ar net skriaudžiami), nusprendė paskirti savo gyvenimą tarnauti ligoniams. Baigė medicinos studijas, įsteigė ligoninę. Pagarsėjo kaip puikus medikas. Subūrė bendraminčius, kurie vienuolijos statusą įgijo po jo mirties. Dievo Jonas mirė 1550 m. kovo 8 d. 1630 m. popiežius Urbanas VII jį paskelbė palaimintuoju, 1690 m. popiežius Aleksandras VIII kanonizavo, popiežius Pijus XI paskelbė ligoninių ir slaugytojų globėju.

-sam-

Marijos diena Šiluvoje

Kovo 13-ąją, vos prieš dvi dienas džugiai minėję Lietuvos nepriklausomybės dvidešimtmetį, į Šiluvą atvykę piligrimai, Kauno arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus paraginti, dėkojo Viešpačiui už tėvynės laisvę, meldėsi, kad joje išsiskleistų ir meilė žmonėms. „Nepai-

sant visų sunkumų, laisvė – didelė dovana, tad dėkome ir melskimės, kad ją naudotume gėriui kurti“, – sakė ganytojas gausiems maldininkams, tarp kurių buvo daug piligriminę kelionę į Šiluvą surengusių Kėdainių dekanato tikinčiųjų, kunigų, tą dieną teikusių sielovadinius patarnavimus. Vidudienį Eucharistijos liturgijai Švč. M. Marijos Gimimo bazilikoje vadovavo arkiv. S. Tamkevičius, koncelebravo Telšių vyskupas Jonas Boruta SJ, kiti dvasininkai. Arkivyskupas per pamokslą atkreipė dėmesį, jog kai kurie dalykai neleidžia visiškai džiaugtis laisve. Jis pabrėžė, kaip klysta kaltinantys kitus ar net pačią laisvę dėl esamų blogybių. Šitai, pasak ganytojo, kyla iš šėtono, kuris Šventajame Rašte yra apibūdintas kaip „mūsų brolių kaltintojas“ (Apr 12, 10). Pamoksle priminta, kad daugybė praeities šviesių žmonių, politinių kalinių, tremtinių, pvz., arkiv. T. Matulionis, mokytojas P. Paulaitis, ir išbandymuose išlaikė artimo meilę. „Turima laisvė dar nereiškia, jog žmogus pasirinktų artimo meilę“, – sakė ganytojas kviesdamas prašyti Šiluvos Dievo Motinos, kad ji pamokytų mylėti.

-kait-

Prieš prekybą žmonėmis kartu su prancūzais

Kovo 17 d. Lietuvos Caritas organizacijoje lankėsi Prancūzijos judėjimo prieš prekybą žmonėmis asociacijos (*Le Mouvement du Nid*) narys Eric Pancelet'as. Susitikimo metu aptarti abiejų organizacijų veiklos principai ir bendradarbiavimo galimybės. Kaip ir Lietuvos Caritas, Prancūzijoje veikianti asociacija laikosi principo, jog vaikų ir moterų prostitucija negali būti atskirta nuo prekybos žmonėmis sąvokos. Anot abiejų šalių atstovų, ir prostitucijos, ir prekybos žmonėmis atvejus sieja moters išnaudojimo motyvas. „Žmogaus kūnas nėra prekė, kurią galima pirkti ar parduoti. Į prostituciją įtrauktos moterys yra aukos, todėl prevenciniame darbe daugiau dėmesio reikėtų skirti klientui“, – kalbėjo asociacijos *Le Mouvement du Nid* atstovas.

tokia padėtis varžantis su kitais projektais gali turėti neigiamos reikšmės. Čia gali pagelbėti juridinio civilinio asmens statusas, kaip antai, parapijos įsteigta viešoji įstaiga ar asociacija, kuri be jokių išimčių savo finansus privalo tvarkyti pagal LR įstatymus.

Susitikimas, kaip įprasta, baigėsi kunigų pietumis vyskupijos kurijoje su ganytoju.

-kgt-

Vilkaviškio vyskupijos kunigų susirinkimas

Kovo 9 d. Marijampolėje, Vilkaviškio vyskupijos pastoraciniame centre, buvo surengtas Vilkaviškio vyskupijos kunigų susirinkimas. Į susitikimą pakviestas Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas J. Ivanauskas pasidalijo mintimis apie 2007 m. spalio 20–21 d. įvykusį Kauno arkivyskupijos II sinodą.

Ši tematika tapo aktuali, nes Vilkaviškio vyskupijos Kunigų taryba savo paskutiniame posėdyje svarstė, ar nebūtų pravartu, remiantis vyskupijos prieškarinio tradicija ir siekiant veiksmingesnės sielovados vyskupijoje, surengti sinodą ir Vilkaviškio diecezijoje.

Vyskupas Jonas Ivanauskas kunigus nuodugniai supažindino su netrumpu ketverių metų pasirengimo sinodui darbu, svarbiausiais pasirengimo etapais. Kad darbai vyktų sklandžiai, reikėjo sukurti tinkamą struktūrą – sekretoriatą ir komisijas. Jos apėmė 10 arkivyskupijos ir parapijų gyvenimo bei veiklos sričių: dvasininkų gyvenimo, liturgijos, sielovados, katechetikos, pašvęstojo gyvenimo, šeimų, jaunimo sielovados, socialinės, karitatyvinės, ekonominės ir žiniasklaidos.

Kalbėdamas apie pasirengimą sinodui, vyskupas J. Ivanauskas džiaugėsi, kad 70 parapijų turėjo pasirengimo sinodui grupes. Tai leido suburti gana gausų parapijų artimų bendradarbių būrį. Kai kuriose parapijose vieną sinodo grupę sudarė net apie 30–40 aktyvių parapijos žmonių. Vėliau, jau įvykus sinodui, dauguma šių grupių tęsė veiklą, siekdamos įgyvendinti sinodo nutarimus. Taigi ilgametė jų veikla labai pagyvino parapijų sielovadą, vidinį gyvenimą, įnešė daug atsinaujinimo.

Susitikimo antroje dalyje pasidalyta praktiniais klausimais, aptarti sinodo Kauno arkivyskupijoje sielovadiniai vaisiai.

-Vlk-

Konferencija „Dvasingumo sklaida ugdymo realybėje“

Kovo 18 d. Šiaulių vyskupijoje, Kuršėnuose, surengtą mokslinę tęstinę konferenciją „Dvasingumo sklaida ugdymo realybėje“ pranešimu „Požiūris į visuomenės dvasingumą“ pradėjo apaštališkasis nuncijus arkivyskupas dr. Luigis Bonazzis.

Mokslininkai dvasingumo sklaidos idėjas renkasi aptarti jau ketvirtą kartą. Kas antrus metus organizuojama konferencija pirmą kartą surengta 2004 m. Šiaulių universitete; tada pradėti nagrinėti aktualūs dvasingumo sklaidos meninėje ugdymo realybėje klausimai. Sudominusi Vilniaus pedagoginį universitetą, sukvietusi į Šiaulius, Vilnių mokslininkus iš įvairių Europos šalių, šiais metais konferencija išplito mažesniuose Lietuvos miestuose: Kur-

šenuose, Širvintų raj., Rokiškyje, Šakiuose, Utenoje. Šiais metais pranešimus rengia ne tik garsūs Lietuvos aukštųjų mokyklų mokslininkai, Seimo nariai, savivaldybių atstovai, bet ir studentai. Kuršenuose pranešimą „Dvasingumo studijos rengiant specialistus universitete“ skaitė Šiaulių universiteto, Meninio ugdymo ir tikybos studijų programos III kurso studentė Justina Staponkutė. Atlikti tyrimą, analizuoti rezultatus bei pristatyti vertingą medžiagą padėjo bendrakursė Vaida Grendaitė.

Kuršenuose vykusioje mokslinėje konferencijoje nagrinėta dvasingumo sklaida kultūros ir švietimo įstaigose. Jos organizatoriai – Vilniaus pedagoginis universitetas, Šiaulių vyskupijos kurija ir Šiaulių rajono savivaldybė. Konferencijos globėjas – Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Renginys prasidėjo Kuršėnų Šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje. Apaštališkąjį nuncijų bei Šiaulių ganytoją konferencijos dalyviai, vietiniai gyventojai, ypač daug vaikų pasitiko prie šventoriaus vartų. Dešimtą valandą prasidėjo šv. Mišios, kurias aukėjo apaštališkasis nuncijus arkivyskupas dr. Luigis Bonazzis ir Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

Po šv. Mišių susirinkta Kuršėnų kultūros centre. Sveikinimus konferencijos dalyviams perdavė VPU rektorius, prof. habil. dr. Algirdas Gaižutis, Seimo narė Rima Baškienė, Kultūros ministras Remigijus Vilkaitis. Pranešimus, be minėtų prelegentų, skaitė Lietuvos estetikų asociacijos narys, prof. Juozas Muireika („Estetologija – dvasingumo apraiškų interpretavimo teorija“), Šiaulių rajono savivaldybės mero pavaduotoja Ingrida Venciuvienė („Kultūros raidos veiksniai ir tendencijos Šiaulių rajone“), VDU prof. habil. dr. Alfonsas Motuzas („Kuršėnų Lurdo fenomenas Šiaulių vyskupijoje“), Šiaulių universiteto prof. habil. dr. Vytenis Rimkus („Kartų dvasingumo bruožai“), literatūros kritikas Stasys Lipskis („Pilietinės visuomenės mitai ir mažų miestelių realybė“), Vilniaus Mykolo Romerio universiteto docentas dr. Saulius Kanišauskas („Autopoiesis kaip savikūros teorija ir dvasingumas“), Vilniaus pedagoginio universiteto prof. habil. dr. Jonas Kievišas („Sociokultūriniai dvasingumo sklaidos veiksniai ugdymo realybėje“), Kuršėnų Pavenčių vidurinės mokyklos direktorė Janina Baniienė („Mokinio dvasinė branda mokykloje“). Jolantos Anglickaitės Šleževičienės pranešimą „Poeto Stasio Anglickio edukacinė veikla: aplinkybės, kryptys, prasmė“ perskaitė Kuršėnų Stasio Anglickio pagrindinės mokyklos mokytoja Birutė Šufinskienė.

Po pirmojo konferencijos posėdžio dalis mokslininkų pasidalyti savo idėjomis išvyko į Pavenčių bei Kužių vidurines mokyklas. Apaštališkasis nuncijus Luigis Bonazzis ir Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis Pavenčių vidurinėje mokykloje bendravo su mokyklos direktore, vyresniųjų klasių mokiniais, mokytojais.

Apaštališkasis nuncijus mokiniams kalbėjo apie šv. Jono evangelisto Dievui suteiktą vardą „Žodis“. Žodis nusako dalyko esmę. Popiežiaus pasiuntinys klausė mokinių, ko reikia, kad išgirstume žodį? Mokiniai spėliojo, jog širdies, ausų. Nuncijus pabrėžė tylos svarbą. Tyloje galime išgirsti Dievą – Žodį, kuris nori nusakyti mūsų kelio esmę.

Šiaulių ganytojas Eugenijus Bartulis, džiaugdamasis apaštališkojo nuncijaus apsilankymu paprastoje mažo miestelio mokykloje, klausė: „Jei popiežiaus pasiuntinys apsilankė jūsų mokykloje, ar tai ne ženklas, kad ji turėtų būti katalikiška?“ Jo minčiai entuziastingai pritarė mokyklos direktorė Janina Baniienė. Mokiniai išlydėjo garbius svečius džiugia giesme.

„Patikėkite manimi, nė viena moteris savo noru prostitucija neužsiima. Yra begalės priežasčių, lemiančių jų įtraukimą į prostituciją, tačiau vyrų naudojimas moterų pažeidžiamumu yra ne kas kita, kaip prekyba žmonėmis“, – sakė Lietuvos Caritas projekto „Pagalba prostitucijos ir prekybos moterimis aukoms“ koordinatore K. Mišininė. Šiuo metu vykdoma Caritas kampanija „Aš už pasaulį be prostitucijos“. Lietuvos Caritas ir Prancūzijos kovos prieš prekybą žmonėmis asociacijos atstovo nuomonės sutapo ir dėl prostitucija besiverčiančių asmenų baudžiamumo. Anot E. Pancelet'o, 20 proc. Prancūzijos parlamento narių sutinka, jog prostitucija turėtų būti išgyvendinta iš šalies, ir veiksmingiausia priemone tai padaryti laiko ne moters, o ją perkančio vyro baudimą administracine tvarka. Tačiau svečias apgailėstavo, jog jo šalyje kol kas baudžiami visi trys subjektai: moteris, pirkėjas ir suteneris.

Kaip ir daugelyje šalių, Lietuvoje yra susidariusi nuomonė, jog už moterų teises kovoja feministinėmis idėjomis gyvenančios moterys. Anot Kristinos Mišininės, su šia aplinkinių nuostata darbe tenka susidurti kasdien. „Daugelis mano, jog esame būrelis aktyvistų, kovojančių su vėjo malūnais. Taip anaipol nėra. Programoje dirba profesionalai, kurie kuria integracijos programas, bendradarbiaujame su policijos departamentu, įvairiomis švietimo institucijomis. Į projekto veiklą noriai įsitraukia ir vaikinai savanoriai“, – aplinkinių požiūrį į projekto darbuotojus atskleidė K. Mišininė. „Aš pats savanoriauju jau 10 metų, nors pagal profesiją esu maisto technologas. Lietuvoje keletą metų savanoriauau Trakų rajono vaikų globos namuose, mačiau kokiomis sąlygomis vaikai gyvena, todėl tokie ateities merginų pasirinkimai manęs nestebina. Niekada nesmerkiu moterų, įsitraukusių į prostituciją. Tiesiog visas jėgas ir laisvą laiką atiduodu joms padėti“, – ilgamete patirtimi prekybos žmonėmis srityje dalijosi E. Pancelet'as.

-irat-

-lci-

Lietuvos Caritas plečia ALFA kursų apimtį

Nuo kovo 20 d. į vienuolikos savaitių trukmės ALFA kursų mokymus Lietuvos Caritas kvies įsitraukti Lukiškių tardymo izoliatoriaus nuteistuosius. Iki šiol ALFA kursai nuteistiesiems Lietuvos Caritas iniciatyva rengiami tik Alytaus pataisos namuose kalintiems vyrams, kur savaitinius užsiėmimus lanko 43 nuteistieji.

Idėja ALFA kursus rengti nuteistiesiems, anot Lietuvos Caritas projekto „Kalinių ir buvusių nuteistųjų globa ir reintegracija“ koordinatoriaus Vytauto Ilevičiaus, kilo jau seniai. „Lankydami nuteistuosius Lietuvos kalėjimuose drauge su projekto savanoriais matėme beviltišką situaciją. Daugelis ten patekusių žmonių niekada nepatyrė tikėjimo į Dievą džiaugsmo, todėl norėjosi jiems padėti“, – motyvus rengti ALFA kursus nuteistiesiems dėstė V. Ilevičius.

Anot Lietuvos Caritas darbuotojo, tirdamas kursų poreikį Lukiškių tardymo izoliatoriuje, jis liko nustebintas, nes beveik visi apklausti nuteistieji pareiškė norą šiuose kursuose dalyvauti. „Gal ne visi iš jų kursus lankys vedami noro atnaujinti žinias apie Kristų ir krikščionybę, sutvirtinti ar naujai atrasti tikėjimą, bet iš ilgametės darbo su nuteistaisiais patirties galiu pasakyti, kad tai yra vienas veiksmingiausių būdų paskatinti keistis“, – kalbėjo Lietuvos Caritas socialinis darbuotojas. Pasak jo, yra nemažai pavyzdžių, kai po ALFA ar panašių kursų vyrai pakeitė gyvenimo būdą: nebenusikalsdavo, susirado darbą ir net sukūrė šeimas.

Ses. Celinos Galinytės, ALFA kursų Lietuvoje koordinatė, teigimu, 11–15 savaitių trukmės kursų lankyti gali visi netikintys arba praradę tikėjimą į Dievą. Prisijungti prie kursų taip pat skatinami ir tie žmonės, kurie nori atnaujinti ar dar kartą patikrinti jau esamą tikėjimą.

„Anglijoje 8-ajame dešimtmetyje prasidėję ALFA kursai šiandien patobulėjo.

Parodos „Nuo LKB kronikos iki Sąjūdžio. 1972–1988“ atidarymas

Kovo 19 d. Kauno miesto muziejuje atidaryta paroda „Nuo LKB kronikos iki Sąjūdžio. 1972–1988“. Kovo 19-oji įsimintina kaip „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“, atspindėjusios Bažnyčios persekiojimą sovietmečiu, gynusios tikinčiųjų teises ir perdavusios laisvajam pasauliui žinią apie žmogaus teisių suvaržymus buvusioje Sovietų Sąjungoje, pirmojo numerio išleidimo 1972-aisiais diena. Renginyje dalyvavo buvę „LKB kronikos“ bendradarbiai – kunigai, seserys vienuolės, pasauliečiai, taip pat nemažai jaunimo, Kauno kunigų seminarijos klierikų, miesto valdžios žmonių, visuomenės.

„Noriu atgaivinti istorinę atmintį, įvardyti kuo daugiau žmonių, kurie prisidėjo prie to, kad išauštų laisvės rytas“, – sakė buvęs „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ redaktorius arkivyskupas Sigitas Tamkevičius, atkreipdamas dėmesį, jog nepamiršti žmonių, vedusių į Kovo 11-ąją, ragino ir Nepriklausomybės atkūrimo iškilnių proga Lietuvoje viešėjęs ir sveikinimo kalbą LR Seime sakęs disidentas, politinis kalinys, žinomas žmogaus teisių gynėjas, buvęs „LKB kronikos“ bendradarbis Sergejus Kovaliovas.

Arkiv. S. Tamkevičius sakė, jog „LKB kronikos“ bendradarbių, atlikusių labai pavojingą leidybos, dauginimo, platinimo darbą, prie jo daugiau ar mažiau prisidėjusių, daugiau ar mažiau patyrusių valdžios represijų, buvo labai daug. Arkivyskupo pasakojime buvo sugrįžta prie „LKB kronikos“ ištakų. Kronikos atsiradimą paskatino sovietų vykdyti skaudūs Bažnyčios gyvenimo suvaržymai bei vėliau, 1972 metais, kunigų teismai už vaikų katechizaciją. „Tapo aišku, kad reikia ieškoti pasipriešinimo formų – *Kronika* ir tapo reikšmingu ginklu prieš prievartą“, – sakė ganytojas, prisimindamas, kaip gimė pirmasis jos numeris Simno klebonijoje, papasakodamas kai kuriuos „LKB kronikos“ leidybos momentus.

Tačiau daugiausia dėmesio arkivyskupas skyrė tiems bebaimiams, sumaniems, šiam reikalui ištikimiems ir iki galo atsidavusiems žmonėms, kurie dalyvavo pavojingose pogrindyje veiklose, netgi buvo už ją teisiami ir kalinami. Vis dėlto ir „LKB kronikos“ bendradarbių teismai ir kalinimai nesustabdė jos leidybos ir platinimo beveik du dešimtmečius. Buvo minimi aktyviausi kunigai J. Zdebskis, A. Svarinskas, K. Ambrasas, B. Laurinavičius, tuomet kunigai J. Kauneckas ir J. Boruta, leidybą laiminę vysk. V. Sladkevičius, vysk. J. Steponavičius ir kiti, didžiausią rengimo našta nešusios seserys vienuolės B. Mališkaitė, G. Navickaitė, O. Vitkauskaitė, E. Šuliauskaitė, N. Sadūnaitė ir kitos, pasauliečiai V. Vaičiūnas, P. Plumpa, V. Lapienis, J. Juškauskaitė ir kiti. Dėkingumo žodžiu paminėti tie žmonės, kurie padėjo „LKB Kroniką“ perduoti į Vakarus ir ten platinti, kad apie persekiojimus Lietuvoje sužinotų pasaulio visuomenė. Tai G. Damušytė, R. Šomkaitė, kun. K. Pugevičius, mons. V. Kazlauskas, *Vatikano radijo* bangomis skelbdavęs „LKB kronikos“ žinias, G. Jakuninas, minėtasis S. Kovaliovas ir kt.

Pasak ganytojo, daugybė žmonių, ypač dirbusių Bažnyčioje, drauge su religiniais pagrindais ugdė ir tautinę savimone, o tautos laisvės troškimą palaiškė ir kiti pogrindžio veikėjai. Tai Eucharistijos bičiulių sąjūdžio steigėja ses. G. Stanelytė, pogrindžio kunigai K. Matulionis ir V. Jaugelis, J. Bieliauskienė, S. Pečeliūnas, M. Jurevičius, 35-erius metus kalėjęs mokyti. P. Paulaitis, V. Skuodis, leidėjas P. Petronis, pagrindinės spaustuvės steigėjai V. Andziulis bei J. Bacevičius ir kiti. Arkivyskupas sakė, jog tokie drąsūs ir išvalgūs žmonės, sėdami laisvės mintį, vedė į Sąjūdžio laikus. „Nei vienas šių žmonių

nelaikė savęs didvyriu, nelaukė pagyrimų ir medalių, bet, matydami, kad nieko nedaryti negalima, kaip sugebėjo, taip ir veikė“, – taip apie savo bendražygius atsiliepė buvęs „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ redaktorius arkiv. S. Tamkevičius, be kita ko, linkėdamas iš visų jėgų ir šiandien dirbti ten, kur Viešpats skiria.

Renginyje savo prisiminimais ir dabarties iššūkių vertinimais pasidalijo ses. N. Sadūnaitė, mons. A. Svarinskas, kan. V. Vaičiūnas. Pasak Kauno miesto muziejaus direktorės I. Petraitienės, balandžio ir gegužės mėnesiais salėje, kur veikia „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ ekspozicija, moksliviams bus rengiamos Lietuvos istorijos pamokos.

-kait-

Mirė kunigas Jonas Labakojis (1930–2010)

Kovo 15 d., eidamas 81-uosius metus, po ilgos ligos Vilniuje mirė Panevėžio vyskupijos kunigas Jonas Labakojis. J. Labakojis gimė 1930 m. vasario 15 d. Surdegio km., Anykščių rajone. Pradinę mokyklą baigė Surdegyje, o vidurinę mokyklą Kupiškyje. Mokėsi Panevėžio I berniukų gimnazijoje ir baigęs mokslus vienerius metus dirbo mokytoju Uoginių pradinėje mokykloje.

Nuo 1950 m. studijavo Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje, o 1954 m. rugsėjo 12 d. Kauno arkikatedroje vysk. Kazimiero Paltaroko išventintas kunigu. 1954 m. vieną mėnesį darbavosi Salako parapijos vikaru, 1954–1957 m. – Ramygalos parapijos, 1957 m. – Vabalninko parapijos vikaru ir Dabužių parapijos administratoriumi. 1957–1960 m. – Saločių parapijos vikaras, 1960–1964 m. – Pumpėnų parapijos vikaras, 1964–1966 m. – Kyburių parapijos, 1966–1974 m. – Palėvenėlės parapijos klebonas, 1972–1974 m. – Alizavos parapijos administratorius; 1974–1998 m. – Inkūnų parapijos klebonas, 1981–1998 m. – Andrioniškio parapijos klebonas, 1998–2006 m. – Kuprelišio parapijos, 1998–2006 m. – Alizavos parapijos klebonas. Nuo 2006 m. rugpjūčio 1 d. dėl sveikatos išleistas gydytis. Dar studijų metais Kauno kunigų seminarijoje išsikyrė kaip gabus ir kūrybingas studentas, buvo labai sąžiningas, teisingas ir jautrus.

Kun. Jonas Labakojis buvo pašarvotas Panevėžio katedros kriptoje. Laidotuvių pamaldos vyko kovo 18 d. Panevėžio katedroje. Palaidotas Panevėžio miesto kapinėse šalia kitų kunigų.

-P-

Mirė kunigas Zenonas Smilga (1926–2010)

Kovo 20 d. Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų kapinėse Putname (JAV) palaidotas kun. Zenonas Smilga.

Kun. Zenonas Smilga gimė 1926 m. birželio 28 d. Luknėnų kaime, Plungės valsčiuje, Telšių apskrityje. Baigęs Telšių gimnaziją 1944 m. su broliu Zigmū pasitraukė į Vakarų. Tešė mokslus Aikšteto seminarijoje Vokietijoje. 1950 m. kovo 4 d. išventintas kunigu Šv. Jono Laterano bazilikoje Romoje. 1955 m. atvykęs į JAV, buvo paskirtas vikaru Midltauno Šv. Sebastijono parapijoje (Konektikuto valst.), vėliau Niu Londono, CT, Švč. Marijos parapijoje. Po kurio laiko vėl perkeltas į Šv. Sebastijono parapiją ir paskirtas klebonu. Toje parapijoje dirbo dvidešimt dvejus metus. Iki išėjimo į pensiją klebonavo ir kitose parapijose. Per Lietuvių Romos katalikų kunigų vienybės organizaciją Amerikoje rinkdavo lėšas remti kunigų seminarijas Lietuvoje.

-T-

Dažniausiai parapijose organizuojami kursai orientuojasi į asmeninį susitikimą su Jėzumi, taip pat buria bendruomenės narius, skatina tarpusavyje diskutuoti rūpimais klausimais“, – klasikinį ALFA kursų modelį nusakė ses. Celina. Kursai, anot rengėjų, yra labai lankstūs ir paprastai taikosi prie juos lankančių žmonių grupių bei vietos, kur tie kursai vyksta.

„Lietuvoje ALFA kursai vedami jauniui, besirengiančiam Sutvirtinimo sakramentui, bei studentams. Su nuteistaisiais pradėjome dirbti visai neseniai, paskatinti *Caritas* atstovo. Kita vertus, kursų turinys, kad ir kur jie vyktų, nesikeičia. Kristaus pažinimo, Švč. Trejybės, Bažnyčios, Šv. Rašto ir kt. temos išlieka pamatinės“, – kursų turinį pristatė sesuo benediktinė.

Lukiškių tardymo izoliatoriuje, anot ALFA kursų rengėjų, planuojama grupes vesti kartą per savaitę beveik keturis mėnesius. Kiekvieno susitikimo metu bus pristatomos pamatinės temos, vėliau vyks diskusijos mažesnėse grupelėse bei agapė. Kadangi kursų programoje taip pat numatytos dalyvių išvykos, įkalinimo įstaigose jos bus pakeistos specialiaisiais vakarais, kai nuteistieji galės dalytis geraja asmenine patirtimi ir liudijimais tarpusavyje.

Nuo 2003 m. Alfa kursai vedami daugelyje Lietuvos miestų, tačiau įkalinimo vietose pirmą kartą surengti tik praėjusių metų lapkritį Alytaus PN. Anglijoje nuo 1998 m. ALFA kursai pradėti 8 kalėjimuose, o nuo 2000 m. vyko 158. Iš viso pasaulyje ALFA vyksta 74 šalių kalėjimuose.

-Ici-

Biblijos paroda

Vasario 22 d. Kauno „Ryto“ pradinėje mokykloje atidaryta jungtinė paroda „Biblija istorijoje ir šiandien“ bei „Pranašas Jona“. Šventėje dalyvavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Šventosios Dvasios (Šilainių) parapijos klebonas kun. Emilis Jotkus,

Biblijos draugijos projektų koordinatore Vilhelmina Kalinauskienė, kiti garbūs svečiai. Susirinkusieji džiaugėsi mokinių giesmėmis, eilėmis bei dramos būrelio vaidinimu „Pranašas Jona“. Arkiv. S. Tamkevičius papasakojo apie savo vaikystės biblioteką, palinkėjo meilės užrašytam žodžiui – knygai ir paragino pamilti Bibliją. Biblijos draugijos projektų koordinatore V. Kalinauskienė mokyklai padovanojo Bibliją ir knygą „Biblija vaikams“, papasakojo gražią istoriją apie mažą, Anglijoje gyvenusią mergaitę, kuri dirbdavo įvairius darbus ir taupė pinigus, nes labai norėjo įsigyti Bibliją. Surinkusi reikiamą sumą ji nuėjo pas kunigą jos įsigyti. Išgirdęs mergaitės norą, kunigas Bibliją jai padovanojo.

Vėliau arkiv. S. Tamkevičius ir kiti svečiai bendravo su renginyje dalyvavusiais mokyklos direktore Alina Striškiene, mokytojais, moksleivių tėvais.

-špi-

Padovanota ikona

Kovo 16 d. per VU Onkologijos instituto koplyčioje surengtas iškilmes Panaros *Pilnų namų* bendruomenė institutui padovanojo stebuklingąją Marijos, Visų Karalienės, ikoną, prie kurios su įvairiomis intencijomis Panaroje meldėsi daugybė maldininkų. Iškilmėse kartu su instituto pacientais ir darbuotojais dalyvavo Vilniaus ortodoksų dvasininkai, Gailestingojo Jėzaus bendruomenės broliai ir Gailestingojo Jėzaus seserys. Po iškilmingo himno Dievo Motinai – Akatisto iškilmių dalyviai kartu su procesija palydėjo stebuklingąją ikoną į Santariškių klinikų koplyčią. Joje buvo švenčiama Eucharistija, melstasi už ligoninės pacientus ir darbuotojus, dėkota už dovaną – galimybę melstis prie stebuklingosios ikonos. VU Onkologijos instituto kapelionas kun. Sigitas Grigas džiaugėsi šia brangia dovana ir sakė, jog „būtent ligoninėje Visų Karalienės užtarimas labiausiai reikalingas ir trokštamas“.

-sz-

Panevėžio vyskupo pranešimas spaudai

2010 m. kovo 24 d.

Pastarųjų dienų žiniasklaidos pranešimai, sukėlę nemažą visuomenės reakciją dėl paviešintų moralinių dvasininkų nusižengimo, atnaujino didelį skausmą man kaip ganytojui bei įnešė sumaištį į visą mūsų vyskupijos bažnytinę bendruomenę.

Pastaruosiu metu Lietuvos visuomenė skaudžiai išgyvena atveriamas galias žaizdas – žinias ir įtarimus apie lytinį vaikų ir jaunuolių išnaudojimą. Šie reiškiniai ne tik suglumina kiekvieną iš mūsų, bet kartu ir priverčia susimąstyti, kas turi įtakos kai kurių asmenų elgesiui, kas lemia bendram gėriui didžiulę žalą sukeliančius padarinius.

Apgailėtina, kai tokie moralinės netvarkos reiškiniai aptemdo visuomenės narių gyvenimą ir sukelia didelį skausmą labiausiai pažeidžiamiems jos nariams, bet dar liūdniau, kai šis blogis kyla iš Dievui pašvęstų asmenų.

Aš, Bažnyčios šeimynai paskirtasis ganytojas, esu įpareigotas ne tik skelbti Dievo žodį ir vadovauti man patikėtai Dievo kaimenei, bet kartu rūpestingai saugoti bendrąjį gėrį ir globoti bei ginti skriaudžiamuosius, silpnuosius, ligonius ir įvairiai išbandomus bendruomenės narius.

Reaguodamas į gautus skundus dėl netinkamo mūsų vyskupijos kunigo Juozapo Antanavičiaus moralinio elgesio, pažeidžiančio šeštąjį Dievo įsakymą, su ganytojišku rūpestingumu ėmiausi įvertinti dvasininko situaciją, nes mano pareiga užtikrinti teisingumą, kad kiekvieno tikinčiojo geras vardas būtų apsaugotas nuo neteisingų kaltinimų ir šmeižto.

Asmeninis nukentėjusiojo skundas mane pasiekė praėjus 12 metų nuo minimų įvykių. Gauto skundo pagrindu buvo pradėtas aplinkybių nagrinėjimo procesas. Medžiagos rinkimas, situacijos tyrimas, liudininkų apklausa užtruko kelerius metus. Parengti dokumentai ir tyrimo medžiaga buvo perduota į Romą Tikėjimo mokymo kongregacijai. Tyrimo visuma aiškiai rodo, kad šis atvejis negali būti laikomas pedofilija, tačiau yra akivaizdus moralinės tvarkos pažeidimas.

Remdamasis tyrimo metu surinkta medžiaga bei gautais Tikėjimo mokymo kongregacijos nurodymais ir vadovaudamasis Bažnytinės teisės kodekso nuostatomis, kurios įpareigoja ginti ir saugoti bendrąjį gėrį, priėmiau sprendimą, kuriuo kun. Juozapui Antanavičiui yra apribojami vieši kunigiški pastoraciniai veiksmai ir rekomenduojamas atgailos gyvenimas.

Išreikšdamas apgailestavimą dėl šio įvykio ir atsiprašydamas Aukščiausiojo ir žmonių už visus atvejus, kai dvasininkų nuodėmės įskaudino ir papiktino, raginu mūsų vyskupijos kunigus, pašvęstojo gyvenimo asmenis ir tikinčiuosius, įžengiant į Didžiąją savaitę, ypatingai melstis, atgailauti, pasninkauti, skaityti Šventąjį Raštą, švęsti Susitaikinimo sakramentą, kad Dievo malonė išgydytų padarytas žaizdas, o apsilvę ir sustiprę, kartu įžengtume į Velykų Įvykiu perkeistą ir atnaujintą gyvenimą.

Panevėžio vyskupas Jonas Kauneckas

PALAIMINIMAS VISIEMS

II Velykų sekmadienis (Atvelykis) (C)
Dievo Gailestingumo šventė
Apd 5, 12–16; Apr 1, 9–11a. 12–13. 17–19; Jn 20, 19–31

Švenčiame Velykų oktavą. Velykų sekmadienį džiūgavome dėl Jėzaus prisikėlimo ir mums dovanoto amžinojo gyvenimo. Šią savaitę žvilgsnį sutelkiame į tuos, kurie pirmieji priėmė prisikėlusiojo dovaną. Mes vėl grįžtame į aukštutinį kambarį. Tai ta pati vieta, kur Paskutinės vakarienės metu Jėzus įsteigė Eucharistiją. Šį kartą drauge su kitais yra ir abejojantis Tomas. Jis negali patikėti kitų mokinių tvirtinimu apie prisikėlusį Jėzų, nes nepasitiki jais. O kodėl turėtų pasitikėti? Neseniai pabūgę kryžiaus kančios ir palikę Mokytoją dabar tie patys nepatikimi bičiuliai liudija Jėzų prisikėlus.

Tomas netikėjo ne tik kitų mokinių žodžiais, bet ir tuo, ką buvo sakęs pats Jėzus. Juk Jėzus anksčiau ne kartą buvo skelbęs gluminančią žinią apie būsimą kančią, mirtį ir prisikėlimą. Kita vertus, Tomui tikrai nestigo drąsos. Juk kai Jėzus ėjo prikelti mirusio Lozorius, Tomas siūlėsi eiti ir mirti kartu. Vis dėlto Tomui pernelyg sunku patikėti Viešpaties pranašyste apie prisikėlimą. Jo nebuvo Aukštutiniame kambaryje, kai Jėzus pasirodė mokiniams pirmą kartą. Dabar Jėzus ateina išsklaidyti Tomo abejonių. Per Tomą jis ateina palaiminti kiekvieno iš mūsų: „Palaiminti, kurie tiki nematę.“

Tomui nebereikėjo paliesti Kristaus žaizdų. Jam pakako to, kad pasirodęs Jėzus pasiūlė tai padaryti. Tai iš karto įtikino Tomą. Jį paveikė ne tiesioginė lytėjimo patirtis, bet Jėzaus nuostata gerbti kito orumą, rodyti solidarumą, taikytis prie kitų silpnumo ir ypatingų poreikių.

Evangelijoje ne kartą laiminama. Kalno pamokslo palaiminimai buvo išsakyti anuometiniams Jėzaus klausytojams, o per juos ir visam pasauliui. Tačiau šiandienos palaiminimas skirtas ne konkrečioms klausytojams, bet tiems žmonėms, kurie tiesiogiai jo negalėjo išgirsti. Mes esame Dievo palaiminti čia ir dabar, nes atsiliepiame tikėjimu ir pasitikime Dievu.

Jėzaus išsakytas palaiminimas tiems, „kurie tiki nematę“, byloja, kad tikėjimas yra gėris. Iš pirmo žvilgsnio, tai nieko nuostabaus. Akivaizdus gėris, kurį pasiekiame per tikėjimą ir kuris daro mus laimingus, yra mūsų geras gyvenimas. Kas rimtai tiki į Dievą, taip pat rūpinasi dorai gyventi, stengiasi taikyti Evangeliją kasdienybėje. Tikėjimas apdovanoja mus išvalgos šviesa. Kas iš mūsų nesijaučia panašiai kaip Tomas? Tikėjimo dalykuose visi

norėtume patirti daugiau tikrumo. Šiandien Jėzus mus drašina: „Jūs nematėte, bet įtikėsite. O kai įtikėsite, per tikėjimą dar daugiau pamatysite.“ Tikėti yra gera, nes tikėjimas pagilina mūsų išvalgą. Viena vertus, tikėjimas yra žinia apie tai, ko mums neduota tiesiogiai patirti. Kita vertus, ši žinia pagrįsta pasitikėjimu liudytojais. Per pasitikėjimą kitu žmogumi galime jį pažinti. Gyvenime turime pasitikėti kitų žmonių kompetencija. Pasitikiu mokytojo, gydytojo, vaistininko, statybininko, daugybės kitų specialistų žiniomis ir patirtimi. Juo labiau turime pasitikėti Bažnyčios perduodamu Evangelijos liudijimu.

Jėzaus palaiminimas ypač paveikus, nes nuskambėjo netrukus po Jėzaus prisikėlimo. Mūsų tikėjimas į prisikėlusį Jėzų yra netobulas, bet nuoširdus bandymas pažvelgti į antgamtinę tikrovę ir pažinti Dievą. Tai siekimas artintis prie Jėzaus panašiai kaip šventasis Jonas, kuris prigludo prie Mokytojo krūtinės per Paskutinę vakarienę. Mes panašūs į Zachiejų, lipantį į medį. Kažkas vyksta, aplink minia ir triukšmas, tačiau iš medžio matyti aiškiau. Mes neturime jokių fizinių įrodymų, turime tik tikėjimą. Abejonė yra mūsų žmogiškosios būties dalis. Iš dalies tikime, iš dalies ne. Morkaus evangelijoje tai gerai išreiškia epilepsija sergančio berniuko tėvas. Jėzui pareiškus, kad išgydymui reikia tikėjimo, vaiko tėvas atsiliepia: „Tikiu! Padėk mano netikėjimui!“

Kartais žmonės baimingai svarsto, ar Dievas atleis dėl abejonių ir silpno tikėjimo. Atminkime, kad Atvelykis yra drauge Dievo gailestingumo šventė. Šventasis Paulius rašė, kad be Šventosios Dvasios neįstengiamė net ištarti Viešpaties vardo. Abejonių akimirkomis būtina atsiminti, jog būtent Šventoji Dvasia suteikia mums galią tikėti. Sutvirtinimo sakramentu gavome įvairių Šventosios Dvasios dovanų. Viena iš jų – supratimo dovana. Šventoji Dvasia padeda mums suvokti tikėjimo slėpinius, viršijančius žmogiškojo proto galimybes. Nereikia atsisąžadėti protavimo, tačiau būtina suvokti žmogaus proto ribotumą. Turime Viešpaties duotus ženklus, kuriais jis mus skaitina, sutaikina su savimi, leidžiasi atrandamas.

Dievas gerbia mūsų laisvę ir yra pasirengęs laukti. Jis duoda mums teisę klysti, tačiau nesileidžia manipuliuojamas ir šantažuojamas. Dievas nesileidžia provokuojamas, kad įrodytų savo meilę. Negalime reikalauti, kad Viešpats mums pasirodytų kaip netikinčiam Tomui, galime tik priimti tai kaip malonę. Šiandien mums apreiškiama Dievo gailestingumo žinia. Kartais Viešpats maloningai įeina į mūsų gyvenimą pro uždarytas duris. Nepaisydamas uždarytų širdies durų jis įėjo į Sauliaus iš Tarso gyvenimą, atėjo pas netikintį Tomą, beldžiasi ir į mūsų širdis. Įsileiskime Dievo gailestingumą.

KVIETIMAS PRARĖGĖTI

III Velykų sekmadienis (C)

Apd 5, 27–32. 40–41; Apr 5, 11–14; Jn 21, 1–19

Šiandien apaštalus sutinkame prie Tiberiados ežero. Mums atrodo keista, kad pasinėrę į savo rūpesčius jie ir vėl neatpažįsta savo Viešpaties. Tačiau nuoširdžiai pažvelgę į save pamatytume, jog esame to paties molio. Už kasdienos rūpesčių užuolaidos dažnai nepastebime mus lydintį Jėzaus žvilgsnio.

Kūdikis dar aiškiai neskiria spalvų ir formų, neatpažįsta jį supančių žmonių. Vaiko regėjimas vystosi laikui bėgant. Panašiai ir Jėzaus mokiniai palengva mokosi atpažinti Dievo buvimą. Pirmasis etapas – metas prieš Kristaus kančią ir prisikėlimą, kai viskas jiems dar labai neaišku. Jie tiki Mokytoju ir seka juo, tačiau klausinėja: „Kas gi jis toks? Net vėjas ir marios jo klauso!“ (*Mk 4, 41*). Vėliau Getsemanėje išsigandę pasprunka į tamsą. Kitas etapas ateina po Jėzaus prisikėlimo. Apaštalai mokosi sutikti Dievo Sūnų, esantį fiziškai tarp jų, tačiau regimą veikiau dvasiniu žvilgsniu, vidiniu pažinimu. Marija Magdalena staiga suvokia, kas yra tas Sodininkas. Emauso mokiniai atpažįsta Viešpatį laužant duoną. Mylimasis mokinys Jonas pirmasis valtyje sušunka „Juk tai Viešpats“ (*Jn 21, 7*). Tačiau tai dar ne proceso pabaiga.

Po Jėzaus žengimo į dangų ir Šventosios Dvasios atsiuntimo mokiniai Dievo buvimą atpažįsta net patirdami kentėjimus ir džiaugiasi, kad „dėl Jėzaus vardo užsitarnavo panieką“ (*Apd 5, 41*). Jų pažinimas nepalyginamai gilesnis, tačiau galutinį mokinių ir mūsų kelio etapą aprašo Apreiškimo knyga. Danguje „pažinsime, kaip patys esame pažinti“ (plg. *1 Kor 13, 2*). Tada mūsų dvasinis žvilgsnis nebebus toks miglotas kaip kūdikio, tikėjimo pastanga bus pakeista regėjimu veidas į veidą (*1 Kor 13, 12*). Šiandien tos akimirkos šviesa dar perteikiama simboliniais įvaizdžiais: Avinėlio, vyresniųjų, slėpingos dangaus liturgijos (plg. *Apr 5, 11–14*). Dievo pažinimas reiškia tobulą laimę. Apreiškimo knygoje vaizduojamas regėjimas aiškiai byloja: Kristus yra visatos Viešpats. Visi kūriniai, fizinės ir dvasinės būtybės priklauso prisikėlusiam Kristui. Savo ruožtu kūrinija atpažįsta savo Viešpatį ir siekia vienybės su juo.

Evangelija taip pat apreiškia Jėzų kaip Viešpatį. Po varginančio nakties darbo ir stebuklingo rytinio laimio apaštalai kviečiami pasistiprinti. Jėzus maitina ne tik juos, bet visą pasaulį. Jėzaus pokalbis su Petru leidžia naujai suvokti atgailą. Šis kvietimas nuskamba Jėzaus tris kartus pakartotu klausimu: „Ar myli mane?“

Prisimename triskart patvirtintus, vėliau Petro graužiai apgailėtus išsižadėjimo žodžius. Po Prisikėlimo iškilmės grįžtame į žmogiškąjį vargą, tačiau jau kitokie. Mūsų nesėkmės nušviestos Dievo galybės šviesa, mums lengviau patikėti, kad gėris stipresnis už blogį. Priklausome vieni kitiems, turime galią kitus išbraukti iš savo širdies arba gražinti į bendrystę. Prisimindami kitų išdavystes, nuoširdžiai prisipažinkime, jog patys esame ne ką geresni. Negalime garantuoti, kad tam tikromis aplinkybėmis nebūtume pasidavę silpnumui. Visi nešiojamės nuodėmės pėdsakus. Vien žmogiškas atleidimas būtų menkavertis, jei jo nelydėtų Dievo palaiminimas naujai pradžiai. Meilės patvirtinimas nuskamba didžiadvasišku Jėzaus pasitikėjimu: „Ganyk mano avelės.“

Šiandien matome, kaip Jėzaus prisikėlimas perkeitė Petrą. Iki prisikėlimo Petras veikdavo dažnai impulsyviai ir net beatodairiškai. Išitraukęs kalaviją prieš romėnų sargybinius ir nukirtęs tarnui ausį jis nieko nepasiekė. Po prisikėlimo Petras jau kitoks. Tiesa, jis neprarado spontaniškumo, tačiau dabar yra labiau susitelkęs į tikslą. Matome jį apsisprendžiantį: „Einu žvejoti.“ Petru žvejyba buvo darbas ir gyvenimo būdas, ne sportas. Jis laikosi paprasto sprendimo, nerau da dėl gėdingos išdavystės žaizdų, taip pat nesiilsi ant laurų. Aiškiai matome, kad Petras turi įgimtų lyderio bruožų, nes kiti šeši atsiliepia: „Ir mes einame su tavimi.“ Petras ne tik padaro ryžtingą sprendimą ir įkvepia kitus juo sekti. Jis ištvermingai laikosi pasirinktos krypties net susidūręs su sunkumais. Galime įsivaizduoti Petro bendrų nuotaiką per naktį tuščiai vargstant. Mums visiems gresia pagunda blaškytis ir nuslysti lengvesniu keliu, užuot ištvermingai siekus tikslo. Vieni žmonės bando pabėgti nuo svarbiausių sprendimų blaškydamiesi parduotuvėje, kiti svaiginasi ar smalsauja internete. Petro pavyzdys mus moko laikytis pasirinktos krypties. Pavyzdžiui, apsisprendę dalyvauti sekmadienio Mišiose atidedame į šalį kitus patrauklius pasiūlymus. Eiti į Mišias yra paprastas, pozityvus sprendimas, kurio dera laikytis spiginant saulei ar įkyriai dulkiant lietuvi.

Pavedęs Petru rūpintis tikinčiųjų kaimene Jėzus jam pranašauja, kad senatvėje: „Kitas tave perjuos ir ves, kur nenori.“ Daugelis šią vietą aiškina kaip pranašystę apie kankinystę Petro gyvenimo pabaigoje. Tačiau čia galime įžvelgti ir tai, kad dėl Viešpaties meilės imdamsis tarnauti kitiems Petras atsižada savo valios. Tarnystė broliams vadovaujasi klusnumu. Apaštalų darbuose Petras ir kiti apaštalai aiškiai parodo, ką reiškia tikrasis klusnumas: Dievo reikia klausyti labiau negu žmonių.

Vatikano komisija tirs Medžiugorjės reiškinį

(KAP, KAI) Kovo 17 d. Vatikano spaudos salėje paskelbtas komunikatas, kad prie Tikėjimo mokymo kongregacijos įsteigiama speciali tarptautinė komisija, tirsianti Medžiugorjės reiškinį. Komisijai priklauso apie 30 kardinolų, vyskupų bei ekspertų, tačiau jų vardai neskelbiami. Jai vadovauja kardinolas Camillo Ruini. Pasak pranešimo, komisija vykdys darbą konfidencialiai ir pateiks tyrimų rezultatus Tikėjimo mokymo kongregacijai. Vykdamas tyrimą didžiausias dėmesys bus sutelktas ne į Marijos apsimetimus, bet į dvasinį gyvenimą ir piligrimų sielovadą Medžiugorjėje. Apaštalu Sostas iki šiol laikėsi 1991 m. Jugoslavijos vyskupų konferencijos suformuluotų gairių, kuriose teigiama, jog negalima patvirtinti Medžiugorjėje vykstančių įvykių antgamtinio pobūdžio, todėl į Medžiugorję nedera organizuoti oficialių piligrimystės parapijų ar vyskupijų lygmeniu. Nepaisant to, čia vykstantiems piligrimams rekomenduojama teikti sielovados pagalbą. Leidžiama organizuoti privačias piligrimines keliones, tačiau jų nedera laikyti Medžiugorjės įvykių antgamtiškumo patvirtinimu. Ši nuostata reiškia 1996 ir 1998 m. paskelbtuose Tikėjimo mokymo kongregacijos laiškuose. Daug komentarų apie Medžiugorję pasirodė po to, kai praėjusių metų pabaigoje tenai lankėsi Vienos arkivyskupas kardinolas Christophas Schönbornas, kuris yra Tikėjimo mokymo kongregacijos narys.

Kunigas yra ne tik „socialinis darbuotojas“

(KAP, KAI) Kovo 12 d. Benediktas XVI kalbėjo Kunigų metų proga Dvasininkijos kongregacijos surengtame kongrese. Pasak popiežiaus, reikia ir toliau akcentuoti kunigiškios tarnystės ypatingumą ir nepasiduoti pagundai ją susiaurinti

pagal dabarties kultūrinės kategorijas. Per praėjusius dešimtmečius buvo bandymų kunigus paversti savotiškais „socialiniais darbuotojais“. Sekuliarizuotoje visuomenėje, kur Dievas tendencingai pašalinamas iš viešumos, kunigo tarnyba dėl esminių jos aspektų atrodo kaip kažkas „svetimo“. Popiežius pabrėžė kunigystės ugdymo tęstinumą pradedant nuo seminarijos. Pasak Benedikto XVI, šventasis celibatas yra malonės dovana ir pranašiška Dievo karalystės nuoroda. Jis ragino nepasiduoti vyraujančiam mentalitetui, linkstančiam sieti kunigo tarnystės vertę su atliekama funkcija, o ne su kunigystės esme. Tikintieji iš dvasininkų laukia, kad pastarieji būtų tik kunigai ir niekas kitas.

Popiežius apie verslo etiką

(KAP, KAI) Kovo 18 d. popiežius Vatikane susitiko su Romos pramonininkais ir darbdaviais. Jis ragino verslininkus investuoti į realią ekonomiką, kurti naujas darbo vietas, užuot investavus į finansų rinkas, spekuliacijomis siekiant greito pelno. Popiežius atkreipė dėmesį, jog dabartinė finansų krizė pateikė išbandymų daugelio šalių ekonomikos sistemoms. Nepaisant to, ši situacija gali tapti galimybe peržiūrėti plėtros modelius, naujai organizuoti finansų pasaulį. Benediktas XVI priminė savo enciklikos *Caritas in veritate* raginimą žmogaus asmenį laikyti ūkio ir finansų sistemos centru ir kurti tokią teisinę ir politinę sistemą, kuri leistų veiksmingiau siekti žmonijos bendrojo gėrio. Šventasis Tėvas atkreipė dėmesį į verslo veikloje būtiną asmeninio aukojimosi dvasią. Popiežius ragino labiau atsižvelgti į regiono poreikius, bendradarbiauti su kitais visuomenės subjektais, investuoti į mokslinius tyrimus bei inovacijas, suvokti savo visuomenines pareigas ir siekti aukštos kokybės produkcijos, atitinkančios tikrus žmonių poreikius. Popiežius pastebėjo, kad per finansų krizę išliko tie ūkio subjektai,

kurie laikėsi etikos principų ir labiau atsižvelgė į regiono poreikius.

Paskelbtas Benedikto XVI laiškas Airijos katalikams

(KAP, KAI) Kovo 20 d. buvo paskelbtas Benedikto XVI ganytojiškasis laiškas Airijos katalikams dėl vaikų seksualinio išnaudojimo. Laiškas tą pačią dieną pristatytas Vatikane ir Dubline. Jame Benediktas XVI reiškia pasipiktinimą dėl seksualinio išnaudojimo atveju Airijoje ir kitose šalyse. Popiežius atsiprašo seksualinio piktnaudžiavimo aukų ir jų šeimų. Jis piktinasi nuodėmingais ir nusikalstamais dvasininkų veiksmais ir ragina juos pripažinti savo kaltę, atsiduoti teisėtvarkos reikalavimams, tačiau taip pat nesuabejoti Dievo gailestingumu. Popiežius ragina nusikaltėlius stoti prieš pasaulietinius ir bažnytinius teismus, kritikuoja vyskupus dėl neteisingų sprendimų ir vadovavimo trūkumų. Jis skelbia, kad kai kurių vyskupijų, kunigų seminarijų ir ordinų veikla bus tiriama Vatikano komisijų. Pasak popiežiaus, vaikų seksualinis išnaudojimas nėra būdingas nei Airijai, nei visai Bažnyčiai. Katalikų bendruomenė turi ryžtingai įveikti šią krizę, nors negalima tikėtis, kad ši skausminga situacija bus greitai išspręsta. Buvo pasiekta tam tikra pažanga, tačiau daug dar reikia nuveikti. Popiežius taip pat pareiškė esąs pasirengęs asmeniškai susitikti su seksualinio išnaudojimo aukomis. Kreipdamasis į išnaudojimo aukas ir jų šeimas popiežius apgailestauja dėl jų patirtų kančių ir neteisybės. Suprasdamas, kad jiems sunku atleisti, popiežius ragina nuolankiai tikėti gydančia Jėzaus meilės galia. Šventasis Tėvas taip pat palaiko nekaltus dvasininkus, kuriems suversta atsakomybė dėl kitų klaidų, taip pat tuos, kurie nusivylę ar pasipiktinę savo vadovų sprendimais sprendžiant krizę. Laiško paskelbimo proga Vatikano interneto portale atidaryta svetainė, kurioje pateikiamas Katalikų Bažny-

čios atsakas į pedofilijos problemą. Svetainėje www.vatican.va/resources galima rasti popiežiaus laiško tekstą, jo santrauką, taip pat Vatikano spaudos salės direktoriaus kun. Federico Lombardi SJ komentarą. Čia taip pat pateikiami 2002–2010 m. popiežių Jono Pauliaus II ir Benedikto XVI paskelbti pareiškimai dėl seksualinių piktnaudžiavimų ir kiti su tuo susiję dokumentai. Laiškas skelbiamas *Twitter* tinkle ir *You Tube* portale.

Nėra instrukcijų slėpti piktnaudžiavimo atvejus

(KAP, KAI) Kovo 19 d. Tikėjimo mokyimo kongregacijos teisingumo gynėjas mons. Charles'as Scicluna, atsakydamas į žinių agentūrų klausimus, pareiškė, kad nėra jokių bažnytinių instrukcijų slėpti seksualinio piktnaudžiavimo atvejus. Priešingai, laikomasi aiškaus principo, kad bažnytinės institucijos turi tokius atvejus perduoti baudžiamajai atsakomybei, jei to reikalauja valstybės įstatymai. Ne visų valstybių įstatymuose Bažnyčios socialiniams darbuotojams ar kitiems bendradarbiams numatyta teisinė atsakomybė informuoti teisėtvarkos institucijas apie jiems žinomus piktnaudžiavimo atvejus. Pasak jo, bažnytinės teisės principai numato bendrą moralinę pareigą bendradarbiauti su valstybinėmis teisėtvarkos institucijomis. Jis atkreipė dėmesį, kad bažnytinių teismų procesuose laikomasi net griežtesnių reikalavimų negu civiliniuose teismuose, pavyzdžiui, taikant senaties terminą. Pasak mons. Ch. Scicluna, buvęs konfidencialus 1962 m. Šventojo oficio kongregacijos dokumentas *Crimen sollicitationis* dėl seksualinio piktnaudžiavimo atveju jau seniai viešai paskelbtas. Prastas ir neautorizuotas dokumento vertimas į anglų kalbą sudarė įspūdį, kad siūloma slėpti nusikaltimus. Pasak bažnytinės teisės eksperto, tyrimo paslaptimi bažnytiniame procese siekiama apsaugoti ieškovo ir kaltinamojo asmenį. Bet koku atveju nepažeidi-

džiama išlieka išpažinties paslaptis, net jei kunigas civiliniame teisme apklausinėjamas kaip liudytojas.

Išrišimas pedofilijos atvejais nėra rezervuojamas

(KAP, KAI) Kovo 18 d. Apaštališkosios penitenciarijos regentas vyskupas Gianfranco Girotti interviu dienraščiui *L'Osservatore Romano* komentuodamas žiniasklaidos pranešimus paaiškino, kodėl išrišimas dėl tam tikrų nuodėmių rezervuojamas vyskupams ar Apaštalų Sostui. Pasak vyskupo, teisė teikti išrišimą dėl aborto rezervuojama vyskupams ir jų paskirtiems kunigams siekiant atkreipti žmonių dėmesį į šios nuodėmės rimtumą. Hierarchas patvirtino, kad pedofilui, per išpažintį apgailinčiam savo nuodėmę, išrišimą gali suteikti kiekvienas kunigas. Drauge jis pridūrė, jog pats išrišimo rezervavimas nereiškia nuodėmės didumo, o turi pedagoginę prasmę. Komentuodamas pedofilijos atvejus, vyskupas G. Girotti sakė, kad nuodėmklausys negali reikalauti iš penitento prisipažinti apie savo nusikaltimą teisėtvarkos institucijoms. Klausykloje iš kunigo galima laukti tik išrišimo. Apaštališkosios penitenciarijos regentas taip pat kalbėjo apie neseniai vykusius Apaštališkosios penitenciarijos kursus nuodėmklausiams, kur daug dėmesio buvo skirta bioetikos klausimams. Žmonės klausykloje laukia iš kunigo kompetentingo patarimo.

Vokietijos vyskupai atsiprašo pedofilijos aukų

(KAP, KAI) Vasario 25 d. Freiburge pasibaigė Vokietijos vyskupų konferencijos sesija, kurioje vyraujanti tema buvo nepilnamečių seksualinis išnaudojimas katalikų mokyklose Berlyno, Kelno, Hildešeimo ir Miuncheno vyskupijose. Vokiečių vyskupai savo pareiškime „jausdami gėdą ir būdami šokiruoti“ prašė tų pasibjaurėtinų veiksmų aukų

atleidimo. Atsižvelgdami į tai, kad seksualiniai nusikaltimai padaryti vaikams palieka gilius žaizdas net jiems suaugus, vyskupai nutarė, kad visus atvejus reikia įdėmiai ištirti ir nė vienam netaikytina senatis. Vyskupai pripažino, kad iki tol nesuvo- kė šios problemos mastų. Pareiškime taip pat atkreipiamas dėmesys, kad jau 2002 m. Vokietijos vyskupų konferencija paskelbė gaires dėl nepilnamečių lytinio išnaudojimo atveju. Dabartinėje situacijoje vyskupai nutarė užmegzti kontaktus su piliečių iniciatyvomis ir valstybinėmis institucijomis, padedančiomis seksualinių nusikaltimų aukoms. Drauge vokiečių vyskupai pabrėžė – tai patvirtina taip pat specialistai, – jog celibatas nėra dvasininkų pedofilijos priežastis. Vyskupai ketina plėtoti kandidatams į kunigus teikiamą psichologinę pagalbą. Vokietijos vyskupų konferencija paskyrė savo įgaliotinį, Tryro vyskupą Stephaną Ackermanną nagrinėjant visus nepilnamečių išnaudojimo atvejus. Vyskupai taip pat įsteigė specialų telefono numerį, kuriuo galima pranešti apie nepilnamečių seksualinį išnaudojimą. Paskutinę Vokietijos episkopato pasitarimų dieną vyskupas S. Ackermannas įspėjo dėl gresiančios „sterilios sielovados“, kuri būtų pedofilijos skandalo pasekmė. Hierarchas atkreipė dėmesį, kad kyla grėsmė sukurti totalinio įtarumo atmosferą, kai kiekvienas fizinis kontaktas ir bet koks nepilnamečio bendravimas su kunigu keltų įtariamą. Pasak Tryro vyskupo, jau tapo beveik neįmanoma bendrai sportuoti, o sportas buvo vienas iš sielovados elementų. Freiburge Vokietijos vyskupai taip pat svarstė vidines šalies problemas, visuomenės senėjimą, Vokietijos išitraukimą į karą Afganistane.

Pasaulyje daugėja katalikų

(KAP) Vasario pabaigoje Vatikane paskelbtas 2010 m. žinynas *Annuario Pontificio*. Jo duomenimis, Katalikų

Bažnyčiai priklauso 1,166 milijardo narių, 19 mln. daugiau negu praėjusiais metais. Katalikai sudaro 17,4 proc. pasaulio gyventojų (6,7 mlrd.). Šiame tūkstantmetyje padidėjo ir katalikų kunigų skaičius – 2000 m. jų buvo 405178, 2007 m. – 408024, o 2008 m. – 409166 kunigai. Kaip ir seniau, beveik pusė kunigų gyvena Europoje (47,1 proc.), trečdalis (30 proc.) Amerikoje. Tik 13,2 proc. kunigų dirba Afrikoje, 7,7 proc. Azijoje ir 1,2 proc. – Okeanijoje. Dvasininkų skaičius Europoje mažėja, o Okeanijoje ir Afrikoje – auga. Seminaristų skaičius per pastaruosius metus padidėjo nuo 115919 iki 117024. Moterų vienuolių skaičius sumažėjo 7,8 proc.: 2000 m. pasaulyje buvo 801185, o 2008 m. – 739067 vienuolės. Nors Europoje ir Amerikoje seselių skaičius mažėja, Azijoje jų padaugėjo 21,2 proc., o Afrikoje – 16,4 proc.

Vatikanas nepareiškė oficialios nuomonės dėl genetiškai modifikuotų augalų

(KAP, KAI) Kovo 3 d. dienraštyje *L'Osservatore Romano* primenama, kad Apaštalų Sostas niekuomet oficialiai nepritarė genetiškai modifikuotų maisto produktų gamybai. Ši nuostata taip pat galioja ir genetiškai modifikuotų bulvių veislės *Amflora* atveju (jų auginimui kovo 2 d. pritarė ES Komisija). Vatikano dienraštyje remiantis enciklika *Caritas in veritate* smerkiamas skandalingas bado reiškinys, kuris šiandien pasaulyje kyla veikiau ne dėl nepakankamų medžiaginių išteklių, bet dėl socialinių ir institucinių priežasčių. Pastebima, kad praėjusiais metais besivystančiuose kraštuose genetiškai modifikuotų augalų padaugėjo 13 proc. (pasaulyje 7 proc.), o badaujančių skaičius visame pasaulyje pirmą kartą viršijo milijardą. Popiežiškosios mokslų akademijos kancleris vyskupas Marcelo Sanchez Sorondo kovo 3 d. interviu italų dienraščiui *Corriere della sera* pareiškė, kad genetiškai modifikuoti augalai „yra iš esmės pozityvus da-

lykas“. Svarbiausia tai, kad jie būtų panaudoti kovojant su badu ir nesukeltų spekuliacijų bei nepažeistų socialinio teisingumo. Ten pat pateikiamos Popiežiškosios *Iustitia et Pax* tarybos pirmininko kardinolo Peterio Kodwo Appiah Turcsono pastabos. Pasak iš Ganos kilusio hierarcho, siūlant genetiškai modifikuotus augalus kaip bado problemos sprendimą neatsižvelgiama į Afrikos žemės ūkio biologinę įvairovę, todėl tai gali kelti abejonių dėl tikrųjų šių siūlymų motyvų. Popiežiškoji mokslų akademija praėjusių metų gegužės mėnesį surengė seminarą dėl biotechnologijų taikymo maisto produktų gamybai. Renginio kritikai, daugiausia nevyriausybinų organizacijų, taip pat kai kurių bažnytinių organizacijų atstovai priekaištavo dėl to, kad seminaro prelegentai daugiausia buvo genetinių technologijų taikymo žemės ūkyje šalininkai.

Kuriamas dialogo su netikinčiaisiais fondas

(KAP, KAI) Vasario 25 d. katalikų dienraštyje *Avvenire* Popiežiškosios kultūros tarybos pirmininkas arkiv. Gianfranco Ravasi informavo, kad rengiamasi įkurti Vatikano fondą puoselėti dialogui su netikinčiaisiais. Pasak arkivyskupo, postūmis įkurti šį fondą buvo praėjusiais metais Benedikto XVI pasakyta kalba Romos kurijai. Turimas omenyje dialogas su netikinčiaisiais, siekiančiais artintis prie Dievo. Naujosios institucijos tikslas – užmegzti ryšį su tais ateistais ir agnostikais, kurie priims šį kvietimą. Pasak arkivyskupo G. Ravasi, šia iniciatyva norima padėti atsikratyti nuskurdinto tikėjimo suvokimo. Popiežiškosios kultūros tarybos (tarp jos uždavinių yra puoselėti dialogą su netikinčiaisiais) pirmininkas teigė, kad šiuolaikinis ateizmas yra labai įvairus. Panašiai, kaip vykdant tarpreliginį dialogą, reikia išlaikyti savo tapatybę. Svarbu atskleisti visą tikėjimo turtingumą, o ne vien sumenkinti jį „kaip vaistą“.

Bažnyčios žinios

Eina nuo 1996 sausio 15 dienos du kartus per mėnesį

STEIGĖJAS

Lietuvos Vyskupų Konferencija
S. Skapo g. 4, 01122 Vilnius

LEIDĖJAS

Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centras
Papilio g. 5, 44275 Kaunas

REDAKcinė KOMISIJA

Pirmininkas
arkivyskupas Sigitas Tamkevičius SJ

Nariai:

mons. Gintaras Grušas
kun. Lionginas Virbalas SJ

Vyskupijų atstovai:

Kaišiadorių vyskupija / mons. Algirdas Jurevičius
Kauno arkivyskupija / Darius Chmieliauskas
Panevėžio vyskupija / kun. Rimantas Kaunietis
Šiaulių vyskupija / kun. Evaldas Alūza
Telšių vyskupija / kun. Remigijus Saunorius
Vilniaus arkivyskupija / kun. Saulius Bužauskas

VYR. REDAKTORIUS

Gediminas Žukas

REDAKTORIAI

Kastantas Lukėnas
Violeta Micevičiūtė
Asta Petraitytė

KORESPONDENTAI

kun. Žydrūnas Vabuolas / Vilnius
kan. Andriejus Sabaliauskas / Telšiai
Inesė Ratnikaitė / Šiauliai
kun. Gediminas Tamošiūnas / Kaišiadorys

ADRESAS

Papilio g. 5, 44275 Kaunas

TELEFONAI

Redakcija (37) 323 853
Platinimo tarnyba (37) 322 758
El. paštas lkbic@lcn.lt

SPAUDŽIA

LC „Dakra“
Savanorių pr. 192
44151 Kaunas

TIRAŽAS 800 egz.

ISSN 1392-6098

© 2010, „Bažnyčios žinios“